

SOBAT

11e jaargang nr. 3 - juni 1996

nummer 47

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders en reüniverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden.

Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

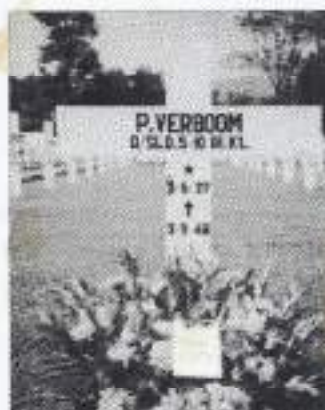
In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kranleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 936 graffoto's verstrekt (460 in 1989).

Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kranen (in 1989 bedroeg dit aantal 144).

In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kranen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten f 16,- inclusief foto. Grote kranen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranlegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 63 34 34 - Giro 401.000

Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Mauritslaan 1 - 6074 AS Mellek
Telefoon 0475 53 20 94

Fondsenverwerving standbeeld Generaal Spoor

Zilveren legpenning Nationaal Indië-monument 1945-1962

De Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 wil bij het herdenkingscomplex in het Roermondse stadspark Hattem een paviljoen bouwen dat aan de 30.000 bezoekers per jaar allerhande voorzieningen kan bieden. Dat paviljoen zal de naam "Generaal Spoor-paviljoen" gaan dragen.

Bij het paviljoen zal een standbeeld van Generaal Spoor, de legendarische voormalige legercommandant in de vroegere overzeese rijkdelen, worden neergezet. Onder andere ook om de fondsen voor het laten maken van dat standbeeld bijeen te krijgen is een zilveren legpenning van de Stichting Nationaal Indië-monument aangemaakt. Die wordt door de stichting voor f 100,- per stuk aan de man gebracht.

In die prijs is een bijdrage voor het Generaal Spoor-standbeeld begrepen en een bedrag voor de instandhouding van het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

Bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 worden ongeveer 5900 militairen van het koninkrijk herdacht die tussen 1945 en 1962 in het toenmalige Nederlands Oost-Indië en op Nieuw-Guinea van het vaderland bij krijgsvaerichtingen het leven verloren. Tot het complex behoren een obelisk met fontein- en trappenstelsel, een aantal erfstafels waarop 112 onderdelen van de vroegere krijgsmacht al een eigen herdenkingsplaquette hebben neergelegd en 18 grote roestvrij stalen zuilen waarin de namen van de ongeveer 5900 gesneuvelde militairen zijn gegraveerd. De jaarlijkse Nationale Dodenherdenking werd op 7 september 1992 door 12.000 mensen bijgewoond.

De penning wordt door atelier RE-Diamant in Roermond vervaardigd in gietwerk van het "eerste" zilvergehalte (925/1000). Dat zilvergehalte wordt gegarandeerd door een rijkskeurmerk van de Waarborg. De penning heeft een diameter van 35 mm en een gewicht van ± 19 gram.

De voorzijde van de penning draagt de symbolen uit de top van de obelisk met het opschrift "Nationaal Indië-monument 1945-1962". De keerzijde draagt het opschrift "Palman Qui Meruit Ferat" (de erfpalm is voor hen die hem verdiend hebben). Dat is het opschrift dat ook op een paneel bij het Roermondse monument is aangebracht.

De legpenning kan worden besteld bij de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962, Mauritslaan 1, 6074 AS Mellek. De betaling kan geschieden door insluiting van een girocheque of girobetaalkaart van f 100,-, over te maken op rekening 17.41.74.039 van de Rabobank Roermond of op rekening 13.41.74 van de Postbank.

SOBAT

Officieel orgaan van de

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Rand van Advies

- voorzitter:** M.M. Bakker, res. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
- leden:** R. Boekhoff, brigade-generaal der fuseliers b.d.
H. Boschma, oud burgemeester
W. Epke, Ridder MWO, brigade-generaal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur
Generaal der Krijgsmacht
P.H. de Vries, kolonel der cavalerie, Chef Staf 1e Divisie "7 december"

overleden: J.W. in den Boeken
mevr. H. Zantinge-Elders †

Algemeen Bestuur

- voorzitter:** I. Dijkema
- 2e voorzitter:** drs. T. Leutz
- secretaris:** G. Determan, Broengra 68,
3058 PB Rotterdam, tel. 010-4306138
- penningmeester:**
drs. T. Leutz, Zuylenburg 7,
3804 JT Veenendaal, tel. 0318-510158
postbanknummer 42.39.356
banknummer 45.85.91.300 i.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam
- alg. adjunct-
leden:** C.L.W. van Healen
N. den Hollander
Victor C. Bridia

Ledenadministratie

N. den Hollander
Sartoriusstraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0412 625109

Sociale Commissie

voorzitter: Victor C. Bridia,
Van Nijenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 070-3280532

Redactiecommissie

instructeur: L.C. Zéguers, Albertuslaan 76,
6461 TC Kerkrade, tel. 045-5454013

leden: R. Crist, Balloo 90, 9458 TD Balloo,
tel. 0592-241361
J. Zwam, Lijpside 45, 1094 KN
Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

J. Zwam,
Lijpside 45,
1094 KN Amsterdam

Filmdienst

J. de Wit, Molenbrink 63,
2553 GR Den Haag,
tel. 070-3977822

Correspondentie

1. opgive nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.v.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. zaken VOMI Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor tusschen-tijd artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zienswijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druck: Helton van Hooringsen & Koninklijke Drukkerij De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrouwbaren van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwzenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrain als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Bridia
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 073 28 05 32

Vice voorzitter

Joop Vrolijk
Generaal Spoorlaan 70B
2285 TJ Rijswijk (ZH)
tel. 07 073 94 30 48

Secretaris-Notulist

Bank Barmenfo
Sint Jorisplein 4
2901 GB Rijkerveek
tel. 01 807 43 36 34

DISTRICTCOÖRDINATOREN

Noord Nederland

Bes C.H. Habich
Boezemkerweg 10
5065 TJ Nieuw-
tel. 05 9454 95 03

Oost Nederland

Jaring Balder
van Hoevellestraat 30
7470 AD Goor
tel. 05 4727 11 55

West Nederland

Carel Ph. van Buren
Prinsse Beertstraat 332
2273 ZX Vellebrug
tel. 07 073 88 07 77

Canada & USA

Gerard Lekkert
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 905827-3216

Zuid Nederland

Gerard H.L. Olfman
Tolbergcentrum 143
4708 GC Rosendaal
tel. 01 6553 63 43

Midden Nederland

Henk J. Riemsdijk
Vuurdooienstraat 268
8173 XH Wassena
tel. 05 7857 31 82

COMMISSARISSEN

Gevingen

voorst

Overijssel

Jan Timmer
Valeriusstraat 67
7604 CP Almelo
tel. 05 4681 94 38

Drenthe

Bes C.H. Habich
Boezemkerweg 10
5065 TJ Nieuw-
tel. 05 9454 95 03

Zuid-Holland Noord

Bob Verhoef
Beertlaan 10
2751 XC Mookkapelle
tel. 07 975 60 16 37

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8721 CP Knarum
tel. 05 1452 21 07

Brabant

Gerit W. Soetikouw
Genstraat 28
6617 CH Berghoven
tel. 04 8793 19 86

Veluwe

Henk J. Riemsdijk
Vuurdooienstraat 268
8173 XH Wassena
tel. 05 7857 31 82

Noord-Holland

Him J. Hurssen
Egelambelaan 26
2015 XJ Haarlem
tel. 02 375 24 00 10

Flevoland

Frits H.A.M. Franzen
Oevergracht 13
1366 AE Almere
tel. 05 6531 89 72

Zuid-Holland Zuid

Joop H. van Bruggel
Rotterdamseweg 167 d
3032 AG Zwijndrecht
tel. 07 878 12 87 52

Zeeland

Tom Kooper
M. Coehoengracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 01 3546 30 08

Noord-Brabant West

Gerard H.L. Olfman
Tolbergcentrum 143
4708 GC Rosendaal
tel. 01 6553 63 43

Utrecht/Gooi

Wim I. Scholten
Consentustaan 33
3706 KD Zeist
tel. 03 076 95 68 38

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thuisbeekstraat 101
5049 SM Oss
tel. 04 1292 35 15

Limburg

Harry J.A. Deis
Hoorloerweg 69
6132 CL Stroud
tel. 04 674 52 13 16

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Oost Kruisweg 12A
2461 EP 't Hor
tel. 01 7278 27 05

Assistent beheerder

Tjibbe J. Gunstra
A. van Heusden 13
2461 VJ 't Hor
tel. 01 7278 24 52

Propagandist

Jan M. Holwijn
Alberdijnck Thijlman 19
2081 ES Bloemendaal
tel. 02 375 38 19 20

steunpunten bij

stichting
veteranen
platform

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem - onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 47 - 11e jaargang nr. 3
juni 1996

BIJ DE VOORPLAAT

Eer en erkenning

Het was vrijdag 26 april een belangrijke dag. Zowel voor de VOMI als ook voor Victor Bridié, de voorzitter van onze landelijke Sociale Commissie. Hij werd op die dag namelijk door Hare Majesteit benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Het daarbij behorende ereteken werd hem ten departemente opgespeld door onze Minister van Defensie Dr. Ir. J.J.C. Voorhoeve, zoals op de foto te zien is.

Het was een bijzondere en voor de aanwezigen emotionele gebeurtenis.

De milde "lntjesregen" werd voor het eerst in de geschiedenis bepaald door de maatschappelijke betekenis van degenen die werden onderscheiden, d.w.z. niet de hoogte van de rang of de belangrijkheid van de baan is meer maatgevend, maar de inzet ten behoeve van de maatschappij buiten de normale baan om.

En zo kon het gebeuren dat van de 11 personen die op een of andere manier als militair of als burger hun verbinding met Defensie hadden, er drie werden onderscheiden als "ridder" en acht als "lid" van de Orde van Oranje Nassau.

Onder deze laatste acht waren ook militairen van hoge rang.

Dit laatste is vermeldenswaard omdat in het ridderschap de grote waardering tot uitdrukking werd gebracht die in Defensiekringen wordt gekoesterd voor het werk van onze Sociale Commissie en van Victor Bridié in het bijzonder.

In de motivering van de toekenning werden drie punten met name genoemd, t.w.:

- het voorzitterschap van de Sociale Commissie van de VOMI,
- de niet aflatende ijver en bemiddeling bij het aanvragen van onderscheidingen waarop veteranen recht hebben,
- de grote inzet om financiële tegemoetkomingen te bewerkstelligen of om materiële voorzieningen te doen aanbrengen voor veteranen die hierop aanspraak kunnen maken.

Bij de uitreiking van de onderscheidingen waren verscheidene zeer hoge militairen aanwezig, waardoor het werk van Victor en de VOMI nogmaals bijzondere aandacht kreeg. Ook het feit dat een speciale felicitatie afkomstig was van de bevelhebber van de landmacht, de Luitenant-Generaal Couzy, heeft bijgedragen tot het gevoel van "eer en erkenning" voor het werk dat de VOMI doet in de persoon van Victor.

Eer en erkenning voor Victor en in hem voor het werk van de VOMI is echter slechts een "afgeleide". Wij blijven streven naar de eer en de erkenning in algemene zin.

De VOMI wenst Victor van harte geluk met deze eervolle onderscheiding en is er trots op dat deze is verleend voor het werk door hem voor de VOMI gedaan.

TL

REACTIE OP MEMORY

(Sobat nr. 45)

Geachte Hr. de Jong.

Allereerst heb ik genoten van uw artikelje en het gedicht. Als oud-Zuid-Sumatraan heeft u bij mij veel herinneringen opgeroepen. Maar het moet mij wel van het hart dat het pleuren en scheuren van Tebing Tinggi naar Lubuk Linggau-Tjurup-Aman en Bankulu niet mogelijk was geweest zonder het werk van de

2e Genievelddcompagnie
(KNIL - afgeleest in 1948)

9e Genievelddcompagnie
(KL-thuisgevaaren in 1949)

15e Genievelddcompagnie
(KL-thuisgevaaren in 1950).

Ik kon het niet laten om het werk van de genisten, onder dikwijls moeilijke en gevaarlijke omstandigheden, onder de aandacht te brengen. Temeer daar deze genisten pelotonsgewijs door dit enorme gebied hun werk deden voor de krijgsmacht en de bevolking. Nogmaals Hr. de Jong bedankt voor het ophalen van deze herinneringen.

D.P. Derks, Sergeant MT - 15
Genievelddcompagnie

Van de redactie

In nummer 46 van de "SOBAT" verzochten wij U zich te willen houden aan de sluitingsdatum voor het inzenden van kopij en dit te doen aan het goede adres. Er is nu een lichte verbetering in deze te bespeuren, maar nog lang niet over de gehele lijn. Doordat er nogal wat inzendingen (veel) te laat ingezonden werden, viel "SOBAT" nr. 46 ruim een week te laat bij U in de bus. Daarenboven zijn er natuurlijk nog meer regels waaraan men zich zou moeten houden om het totale productieproces vlekkeloos te laten verlopen, zoals onder meer:

- lever de kopij getypt aan met anderhalve regelspatie;
- daar de redactie ook wel weet dat niet iedereen over een schrijfmachine of p.c. met printer beschikt, wordt ook geschreven tekst geaccepteerd en verwerkt, maar wij doen wel een dringend beroep op U om goed en duidelijk leesbaar te schrijven. Het komt meer dan eens voor dat wij om het te kunnen ontcijferen de loupe ter hand moeten nemen en dat is lang niet altijd vanwege het te kleine schrift. Neem er dus bij het schrijven rustig de tijd voor;
- knipsels en foto's uit kranten of andere periodieken zijn in feite uit den boze. De meeste foto's, vooral uit kranten, zijn niet reproduceerbaar, kwalitatief gezien. Bovendien mag men niet zo maar iets overnemen uit kranten en periodieken (auteursrechten);
- anonieme inzendingen worden niet verwerkt en dus ook niet geplaatst.

Beste sobats, wanneer we een goed produkt willen maken, en dat willen we uiteraard, dan moeten we ons met z'n allen ook houden aan de regels die daarvoor gesteld zijn.

Overtuigd van Uw aller goodwill in deze, dankt de redactie U daarvoor bij voorbaat.

Tenslotte nog de (o zo belangrijke) kopij-sluitingsdata voor de volgende drie nummers:

nummer 48: 01.07.1996
 nummer 49: 26.08.1996
 nummer 50: 29.10.1996.

BRIEFWISSELING

(namens V.O.M.I.-bestuur aan dhr. Hammelburg)

15 januari 1996

Geachte Heer Hammelburg,

Of ik bij U aan het goede adres ben weet ik niet. Mocht dit niet het geval zijn, dan hoop ik van U te horen dat ik fout zit. Het gaat mij om het volgende.

In een uitzending van de VPRO met als titel "De blinde kaart" werden door een oud-militair genaamd Hammelburg bepaalde uitspraken gedaan die er op neer kwamen dat SS-ers in Indië zouden hebben gediend en wel als groep.

Mij is medegedeeld dat U die betreffende Hammelburg zou zijn.

Daar door deze opmerking jammer genoeg niet alleen een zekere groep militairen in een bepaalde hoek wordt geplaatst, maar ook de toenmalige Nederlandse regering in discrediet wordt gebracht, gaat er van deze stelling bovendien een zeer negatieve invloed uit op alle militairen die in Indië hebben gediend. De associatie met opmerkingen als zouden de Nederlandse militairen zich als SS-ers hebben gedragen ligt voor de hand en versterkt daarmee de stigmatiserende werking.

Ik zou het derhalve op hoge prijs stellen als U mij de "evidence" (het bewijs van de stelling) van deze, mogelijk door U gemaakte opmerkingen, zou kunnen doen weten.

In concreto gaat het mij om de volgende vragen:

- waaruit bestond Uw waarneming?
- welk onderdeel betrof het (bataljon, compagnie en eventueel peloton)?
- in welke periode werden de waarnemingen gedaan?

Als een uit het verzet voortgekomen OVW'er vind ik mij namelijk ten eerste gekwetst als er ook maar enige grond van waarheid in deze opmerkingen zou zitten.

Uw reactie zie ik met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
(etc.)

(namens V.O.M.I.-bestuur aan Vice-Admiraal J.L.A. van Aalst)

24 februari 1996

Excellentie,

Hoewel het oorspronkelijk in mijn voornemen lag U op persoonlijke titel te schrijven heeft het bestuur van de VOMI Nederland gevraagd dit schrijven namens hen tot U te richten.

Ingesloten vindt U een door mij aan een zekere Hammelburg gericht schrijven, waarvan ik aanneem dat de inhoud voor zichzelf spreekt.

De heer Hammelburg heeft zich telefonisch tot mij gewend en mij verteld dat hij als KNIL-militair in de buurt van Thibadak een peloton Nederlandse militairen ochtend-gymnastiek (p.t.) zag doen waarbij hij constateerde dat

deze militairen een litteken onder de oksels hadden. Bij navraag zijnerzijds werd hem (aldus zijn verklaring) medegedeeld dat het hier ging om een aantal oud-SS-ers.

Op mijn vraag wanneer het was antwoordde hij dat het in zijn herinnering 1950 geweest moet zijn. Het betrof volgens hem dienstplichtige militairen van de laatste lichter die naar Indië was uitgezonden.

Op mijn volgende vraag hoe oud hij die soldaten schatte antwoordde hij "om en nabij de 19 à 20 jaar".

Op mijn reactie dat het dan klaarblijkelijk ging om militairen die in de oorlogstijd nog geen 15 jaar waren en daarom waarschijnlijk niet tot de SS hadden kunnen behoren bleef hij het antwoord schuldig.

Hoe het ook zij, de bewering in die uitzending zal de SS-mythe van de Indië-militairen wel weer hebben versterkt.

De vraag van de VOMI aan U is derhalve of U mogelijkheden ziet om de juistheid van deze beweringen te toetsen of te doen toetsen en indien ze onjuist blijken te zijn van overheidswege daar stelling tegen te doen nemen.

Een andere mythe die de ronde doet en die onder meer door de overloper Princen wordt verkondigd is, dat de militairen met een ernstige geslachtsziekte op het eiland Onrust werden geïsoleerd en dat de Nederlandse overheid bij het overlijden van de militairen als gevolg van die ziekte, de nabestaanden het bericht deden toekomen "vermist tijdens acties", m.a.w. in een permanente onzekerheid latend.

Deze mythe is tot mijn grote verbazing zelfs verkondigd in de eerste uitgave van het blad "Opmaat" van het SDV.

Het wil mij voorkomen dat beide beweringen grote schade toebrengen met betrekking tot het oordeel over de wijze van handelen binnen de Nederlandse krijgsmacht en aan het aanzien van die krijgsmacht.

Namens het bestuur van VOMI Nederland zou ik U dan ook willen verzoeken Uw invloed te doen aanwenden om:

- na te gaan of er enige mate van waarheid steekt in deze beweringen,
- mocht er geen enkele waarheid in steken, te willen bewerkstelligen dat deze mythen eens en voor altijd de wereld uit worden geholpen.

Met verschuldigde eerbied,
(etc.)

(Vice-Admiraal J.L.A. van Aalst aan V.O.M.I.-bestuur)
15 april 1996

Weledelgeleerde Heer,

Hierbij bericht ik u dat ik uw brief van 24 februari 1996 in goede orde heb ontvangen.

In deze brief verzoekt u mij na te gaan in hoeverre de door u geschetste mythen over de aanwezigheid van oud-SS'ers in eenheidsverband in het voormalig Nederlands-Indië en het isoleren van ernstige geslachtszieke militairen op het eiland Onrust, waarbij na overlijden als "vermist tijdens acties" werden opgegeven, op waarheid berusten.

Omtrent het in "De Opmaat" gepubliceerde artikel onder de titel "De kwade reuk van het eiland Onrust", is reeds diepgaand onderzoek gedaan door de Sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht en het Centraal Archief Depot van het Ministerie van Defensie.

In genoemd artikel wordt o.a. gesteld: "Het gerucht dat ongeneeslijk geslachtszieken naar het eiland Onrust werden overgebracht om te sterven, kan ik niet ontkrachten. Het eiland Onrust was een plaats waar behandelbare patiënten met zware psychiatrische klachten werden verpleegd en be-

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

Th. van der Hulsbeek	Oss
L.J. Jonkman	Raalte
Th.E. Lambermon	Susteren
P. van Heeswijk	Veghel
M.H. Kamps	Hengelo
C. Bokkilt	Dinteloord
Th.P.H. Willems	Drujan
G. Pluim	Heerde
H. Schregardus	Nieuw-Vennep
H.W.H. Selgert	Zaandam
J.C. van de Linde	Amstelveen
D. van den Berg	Eindhoven
M. Beelen	Heeze
M.H. Oostenbach	Landgraaf
J. de Gier	Sevenum
Tom van den Berg	Tweka BC.
	Canada
J. de Groen	Kelowna BC.
	Canada
H. te Wechel	Eelde
E.J. Meijer	Ternouzen
L.M. Welle Donker	Delft
H.H. Bakker	Oud Beijerland

sociale
VOMI

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons allen oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

sociale
VOMI

Jacqueline Holveijn

En die Jac maar sporen postzegels en bandjes van sigaren.
Alles doen voor de zieke maats

die zich dan steeds weer verbaast.
En vraagt: waar komt dat vandaan, wie geeft mij iets, zo spontaan, Jac is daar verantwoordelijk voor: help haar, en het gaat nog heel lang door.
Jac Holveijn, voor je werk en al je doen bedankt, en van alle Sobats een dikke zoen!

Gerrit

handeld". Dit fragment uit de brief van 8 september 1995, namens de Staatssecretaris van Defensie gericht aan de heren J.C. van Nieuwenhuijzen en H. Oldewarris, laat naar mijn mening niets aan duidelijkheid te wensen over. Dat genoemde heren hier vooralnog geen genoeg mee nemen en hun onderzoek voortzetten, behoort niet tot mijn competentie.

Ook is mij gebleken dat inzake de kwestie van de uitzending van oud-SS'ers naar het voormalig Nederlands-Indië reeds in de jaren 1984 en 1985 onderzoek is gedaan. Uit dit onderzoek blijkt dat in de jaren 1945-1960 Nederlandse ex-leden van de SS hebben gediend in Nederlands-Indië. Ongetwijfeld hebben deze voormalige SS'ers in de turbulente na-oorlogse periode kans gezien door de mazen van het zuiveringsnet te slippen. Om hoeveel leden van dit korps het gaat is niet bekend. Onderzoek door de Sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht heeft aangetoond dat het zeker geen regeringsbeleid was om oud-leden van de SS, individueel of in groepsverband, naar Nederlands-Indië te zenden. Gezien de resultaten van het onderzoek in de jaren 1984-1985 acht ik het niet opportuun om deze kwestie wederom aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Het ligt niet in mijn vermogen de bij tijd en wijle opduikende geruchten voor eens en altijd uit de wereld te helpen.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en wens u veel succes toe met uw gewaardeerde werkzaamheden.

NASCHRIFT:

Wij hopen dat hiermee deze mythen voor eens en voor altijd de wereld uit zijn.

Mochten ze toch weer opduiken dan lijkt het ons de beste methode de Leger Voorlichtingsdienst te benaderen met het verzoek een formele ontkenning dienaangaande uit te spreken.

sociale
VOM

Leen van Eijk en Tjibbe
Gaustra

De een heeft iets in gedachten,
de ander loopt op iets te wachten.

Maar er gebeurd, doodgewoon niets
toddas Leen of Tjibbe langs fietst.
Zij pakken de hoorns bij de koe
en de Sobats vragen zich af: hoe?
Maar alles loopt nu zoals het moet
of nou de een of de ander het doet.
Het komt steeds weer voor melaar,
daar zorgen ze voor met elkaar.
De Toko, de bloemen voor goed of slecht.
dingen waar men veel waarde hecht.
Ziekenbezoek, en 'n praatje her en der
'n schouderklopje, het gaat echt heel
var.
Leen en Tjibbe ga lekker zo door,
wij zijn jullie daar zeer erkentelijk
voor.

Gerrit

IN MEMORIAM

23.04.26 JAN ZANTINGE
28.05.96

Groot was de schok toen wij het bericht ontvingen van je overlijden. Want jouw plaats in de V.O.M.I. is toch wel heel speciaal want in feite was jij toch één van de oprichters van onze Vereniging. Ik denk hierbij speciaal aan jouw optredens in de televisie programma's "De onderste steen boven".

Je had toen niet het vermoeden dat het zou worden wat het nu is en wat het voor veel, heel veel Veteranen betekend.

Je hebt het moeilijk gehad ná het overlijden van Ijda, maar nu zijn jullie in ieder geval weer samen. Jan, je was er en bent er altijd voor ons geweest, want: "old soldiers never die ....."

Een Ere-salut van ons allemaal

Victor

MERCI, MERCI

Zeker V.O.M.I. Nederland en in het bijzonder Jan Dijkema wil ik mede namens mijn echtgenote heel hartelijk bedanken voor de Koninklijke onderscheiding welke door hun toedoen en dat van nog vele anderen aan mij werd uitgereikt door Minister Dr. Ir. J.J.C. Voorhoeve op 26.04.96.

Ook wil ik heel hartelijk bedanken voor de vele telefonische, telegrafische en schriftelijke felicitaties, zelfs vanuit het buitenland en de vele, heel vele bloemstukken welke wij mochten ontvangen.

Maar ik wil toch duidelijk stellen dat de Sociale Commissie de kar getrokken heeft maar de koetsier het lintje krijgt.

Hiermee is nu ook duidelijk gebleken dat men de V.O.M.I. kent en weet waar wij voor staan.

Men kent ons nu!
Nogmaals bedankt.

Victor C. Bridié OVW

VA

EEN BIJZONDER BERICHT

Linten gestolen

Op zaterdag 17 april werd in Moerkapelle een gedenksteen onthuld op het plein voor het voormalig gemeentehuis. Na de onthulling werden bloemstukken gelegd bij het monument. Zondagochtend bleken de linten, die aan de bloemstukken bevestigd zaten, reeds gestolen te zijn.

De politie is op zoek naar getuigen. Een broer van één van de gesneuvelden meldde, dat mocht de "dader" spijt krijgen, hij de linten in de brievenbus kan doen op Jhr. v.d. Welstraat 23 in Moerkapelle. Krantenbericht ingezonden door VOMI ZHZ.

Geldt dit ook voor u? (Gedicht)

Gedachten als je ouder wordt

Met mij is totaal niets aan de hand,
Ik ben zo fit, van lijf en verstand.
Wel wat artrose in mijn heup en mijn knie,
Als ik mij buk, is 't net of ik sterretjes zie.
Mijn pols is iets te snel, mijn bloeddruk wat te hoog,
Maar ik ben fantastisch goed... zo op het oog.
Met de steunzolen die ik heb gekregen,
Loop ik weer geweldig langs 's Heren wegen.
Kom ik in de winkels en ook weer op het plein,
Wat heerlijk zo gezond te mogen zijn.
Wel gebruik ik een tabletje om in de slaap te komen,
En om over vroeger te kunnen dromen.
Mijn geheugen is niet meer wat het was,
Vaak ben ik vergeten wat ik gisteren nog las.
Ook heb ik wat last van mijn ogen,
En mijn rug raakt meer en meer gebogen.
De adem is wat korter, mijn keel vaak heel erg droog,
Maar ik ben nog fantastisch goed... zo op het oog.
Is het leven niet mooi, het gaat zo snel voorbij,
Als ik kijk naar foto's over vroeger van mij.
Dan denk ik terug aan mijn jeugdige jaren,
Wilde ik een mooie jas, dan moest ik heel lang sparen.
Ik ging fietsen en wandelen overal heen,
En ik kende geen moeheid naar het scheen.

Nu ik ouder word, draag ik vaak blauw, grijs of zwart.
En loop ik heel langzaam, vanwege mijn hart.
Doe het maar op je gemak zei de cardioloog,
U bent nog fantastisch goed... zo op het oog.
De ouderdom is goud, ja begrijp me wel,
Als ik niet slapen kan en dan tot honderd tel.
Dan twijfel ik, denk ik of dat wel waar is,
En of dat beeld van goud, niet een beetje raar is.
Mijn tanden liggen in een glas,
Mijn bril op tafel, 't gehoorapparaat in mijn tas.
De steunzolen naast mijn bed op de stoel,
U weet nu, wat ik met die twijfel bedoel.
Trek niets in twijfel, zei de pedagoog,
U bent nog fantastisch goed... zo op het oog.
En 's morgens als ik ben opgestaan,
En eerst de afwas heb gedaan,
Lees ik het laatste nieuws in de krant.
Ik wil toch blijven, en naderhand,
Doe ik alles: eerst geef ik de planten water.
De kamer doe ik later.
Wel gaat alles nu wat traag.
'k Heb na het eten wat last van mijn maag.
Dat is heel normaal op je ouwe dag.
Aanvaard het rustig zei de psycholoog,
U bent nog fantastisch goed... zo op het oog.

ATTENTIE
GEVRAAGD

Attentie penningmeesters.

Neem s.v.p. kennis van het stukje over giro-chaos in het verenigingsnieuws van VOMI-Rivierenland.

Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels

toko

victor a. bridé oov
117 van nijenrodestraat
2007 n 's-gravenhage
tel. 070 * 3 28 05 32
postbarkijgro) 22 09 82

Afmetingen 42 x 21 mm gegomd
500 stuks (minimum) f 35,- franco
de telefoonnummers zijn onlangs
gewijzigd in Nederland en het is nu
de gelegenheid om deze adreszegels
te bestellen bij het Fonds Sociale
Zorg te Ter Aar,
Oost Kanaalweg 12A.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I. - wapenschild

Ze zijn er de zeer fraaie op blank
gelakt mahoniehouten schild in
wangmodel met het V.O.M.I.-logo
in plastic spuit/gietwerk, wat de
kleuren betreft gelijk aan onze
stickers en borstembleem.

De prijs is f 30,- exclusief
verzending.

De bâtons voor:
het Ereteken voor Orde en Vrede
het Nieuw-Guinea Herinneringskruis
het Mobilisatie-Oorlogskruis
kunt u ook bestellen bij de V.O.M.I.-
toko
bâton per stuk f 5,75
iedere ster f 2,75 per stuk
verzendingkosten f 5,-

V.B.

VOMI NEDERLAND – FINANCIËLE VERANTWOORDING

Staat van ontvangsten: Boekjaar 1995

	Ontvangen 1995 betr. 1994 1	Ontvangen 1995 betr. 1995 2	Ontvangen 1996 betr. 1995 3
1. Contributie Verenigingen	345,00	121.188,21	1.700,25
2. Contributie Indiv. Leden	-,-	2.049,88	-,-
3. Subsidies en donaties	-,-	70.940,68	-,-
4. Advertenties etc.	2.812,93	1.009,39	-,-
5. Fonds Sociale Zorg	-,-	220,26	-,-
6. Diverse bijz. opbrengsten	-,-	694,00	-,-
	3.157,93	196.102,42	1.700,25
Nog te ontvangen contributie over 1995			963,25
Ontvangsten ten gunste van 1995 (kolom 2 + 3)			198.765,92
Toevoegingen:			
Interest over 1994 ontvangen in 1995		52,93	
Vooruitontvangen contributie in 1994		190,00	
Vooruitbetaalde contributie 1996		(90,00)	
			152,93
Totale baten in het jaar 1995			198.918,85
Mogelijk verder nog in 1996 over 1995 te ontvangen:			PM

VOMI NEDERLAND – FINANCIËLE VERANTWOORDING

Uitgavenoverzicht: Boekjaar 1995

	Uitgaven 1995 voor 1994 1	Uitgaven 1995 voor 1995 2	Uitgaven 1996 voor 1995 3
01. Bestuur	314,35	8.385,51	154,36
02. Ledenvergaderingen	82,50	9.626,67	250,00
03. Raad van Advies	300,00	752,00	-,-
04. Secretariaat	948,62	9.975,02	3.755,56
05. Financiën	464,92	3.196,87	101,00
06. Ledenadministratie	141,10	848,22	693,11
07. Sobat (drukker)	20.072,65	75.017,21	16.374,67
08. Sobat (mailing)	-,-	1.188,08	-,-
09. Sobat (porto)	4.399,50	21.370,51	5.407,30
10. Redactie Sobat	229,95	2.129,97	517,45
11. Sociale Commissie	4.236,71	21.761,40	2.111,82
12. Fonds Sociale Zorg	90,56	514,45	-,-
13. Public Rel.	68,90	5.486,48	200,00
14. Diversen	14,00	1.937,93	-,-
	31.363,77	182.190,32	29.565,27
Eventuele nog nakomende uitgaven			1.500,00
Ten laste van 1995 (kolom 2 + 3)			193.255,59
Afschrijvingen:			
Inventaris		4.139,51	
Oninbare contributie		670,00	
Kwijtschelding Fonds Soc. Zorg		2.000,00	
Te veel aan reservering kosten 1994		(2.397,49)	
			4.412,02
Totale kosten ten laste van 1995			197.667,61
Voordelig verschil m.b.t. ontvangsten			1.251,18
			198.918,85

VOMI NEDERLAND – FINANCIËLE VERANTWOORDING

Balans per 31.12.1995

Activa:

Vaste activa:

1. Inventaris 1.500,00

Langlopende vorderingen:

2. Depot PTT	1.725,00	
3. Fonds Sociale Zorg	<u>2.000,00</u>	3.725,00

Kortlopende vorderingen:

4. Nog te ontvangen contributie	2.663,50	
5. Uitstaande vorderingen (adv.)	<u> </u>	2.663,50

Liquide middelen:

6. Kas	806,13	
7. Bank	13.361,82	
8. Giro	<u>29.384,82</u>	43.552,77
		<u>51.441,27</u>

Passiva:

Reserves:

9. Vervangingsreserve	8.867,50	
Toevoeging 1995	<u>1.269,50</u>	10.137,00

Vorzieningen:

10. Juridische bijstand 1994	3.968,13	
Toevoeging 1995	<u>2.031,87</u>	6.000,00
11. Aangekondigde verhoging Depot PTT	475,00	3.674,00
12. Fonds Sociale Zorg		

Vooruitontvangen contributie:

13. Vooruitontvangen (buitenland) 90,00

Nog te betalen kosten

14. Nog te betalen kosten 1995 31.065,2751.441,27

BOEKBESPREKING

"FRONT INDIË"

Ondertitel: Hugo Wilmar, ooggetuige van een koloniale oorlog.

Uitgave Walburg Pers, Zutphen 1994. 120 pagina's. Prijs f 29,50. Paperback. Een fotoboek met tekst, formaat 22 x 28 cm. Door Louis Zweers. ISBN 906011.928.2.

Van dezelfde samensteller verscheen bij Uitgevers Mij, Schiedamschenoord 1995:

"Agressie II: Operatie Kraai", met als ondertitel: 'De vergeten beelden van de tweede politionele actie', ISBN 90.1208277.3, Formaat 20,5 x 22 cm. Prijs f 29,90, 120 pagina's. Paperback. Eveneens een fotoboek met tekst. Practjes bij plaatjes.

Zijn de foto's in "Front Indië" uitsluitend gemaakt door de in de ondertitel genoemde Hugo Wilmar, de foto's in "Agressie II", de Indonesische aanduiding voor de tweede politionele actie (december 1948 - januari 1949) in Nederlands-Indië (de Nederlandse code voor deze actie was "Operatie Kraai"), zijn vervaardigd door verschillende fotografen.

Beide boeken tonen ons veel tot de verbeelding sprekende, en tot de verschijning van deze in boekvorm verschenen fotoreportage's, onbekende foto's, van de strijd in het voormalige Indië.

De samensteller geeft in de teksten blijk van een zeer kritische houding ten opzichte van het Nederlandse militaire optreden in Indië, gedurende de jaren 1945-1950.

Bij het doornemen van deze boekwerkjes kan men zich m.i. niet aan de indruk onttrekken dat Zweers er voornamelijk op uit is geweest de zwarte, de schaduwzijde, van het Nederlandse optreden in het Indië, in die na-oorlogse jaren, te benadrukken.

Ondanks deze voor Nederland negatieve instelling geven de gepubliceerde foto's toch een vrij evenwichtig beeld van het militaire gebeuren in die meestal als: "De tijd van de Politionele Acties" aangeduide en bekend geworden periode.

De teksten insinueren meer negatiefs, met betrekking tot de Nederlandse

autoriteiten in Indië en Nederland, en in het bijzonder ten opzichte van de militaire instanties, vooral de Legervoortlichtingsdienst (waar de samensteller duidelijk geen hoge pet van op heeft) en het waarheidsgehalte van de door deze diensten geboden informatie, dan bij analyserende beschouwing overblijft. Zelfs een criticaast als Zweers slaagt er niet voldoende in, het beeld van Nederlands optreden in Indië, en dat van de militairen, geheel zwart te maken. Voor oud-militairen Indiëgangers is het ondanks de voor hen negatieve outfit van deze boeken, dat Zweers ons biedt, toch wel aardig om ze eens door te nemen. Dan zie je het ook eens van de kant van onze bestrijders. Aardig, niet eens onverdienstelijk. Je ziet toch vrij veel beelden, die je als oud-Indiëganger een aha-ervaring geven.

Ondanks het niet al te vriendelijke beeld dat Zweers van de Indiëvaarders probeert te scheppen is het toch vrij reëel.

J. Zwaan

"DE VERGETEN DAGBOEKEN"

Van Wim van Hamersvelt, 370 pagina's.

Ing. W. van Hamersvelt te Dussen, Hoek 31, 4271 BH is niet alleen de auteur van deze dagboeken maar tegelijk de uitgever. De prijs is f 39,50 plus f 6,- verzendkosten. Het boek is niet geïllustreerd.

Het is een geplastificeerde paperback, formaat 15 x 21 cm.

Van Hamersvelt diende als OVW'er bij 1-4 R.L. op Java, als korporaal/verbindingman.

"De vergeten dagboeken" van Wim van Hamersvelt (eigenlijk is het een doorlopend dagboek, van maart 1945 - zijn BS-tijd - tot juli 1949, Van Hamersvelt's terugkeer uit Indië en thuiskomst in Zoetermeer), heb ik gelezen. Van Hamersvelt is een geboren verteller en begenadigd schrijver.

Het essay-achtige relaas van des auteurs belevenissen in Nederland en de Oost, leest bijna als een roman. Eén van de beste reminiscensies over "onze" dienstdienst in Indië die ik ooit onder ogen kreeg.

Van Hamersvelt schrijft vlot en verhält niet veel. "De vergeten dagboeken" geven (het dagboek geeft) een wonderbaarlijk realistisch beeld van het leven dat de gemiddelde soldaat in Indië gedurende de zogenaamde "politionele" jaren leidde. De lotgevallen van één der vele infanterie (sawahtrappers) bataljons op eenzame en geïsoleerde buitenposten, tijdens acties en wachtperiodes vol verveling, worden meesterlijk getekend. De "avonturen" tijdens de schaarse verlofdagen in de weinig vertier biedende verlofcentra, het eeuwige verlangen naar post uit patria, en de lang niet altijd parlementaire conversatie in de bivaks zijn niet verzwegen, evenmin als de omgang met de Indische en Indonesische burgerij van beiderlei kunne. Kortom een boek waarin de meeste sobats uit het Indië van toen zich moeiteloos zullen herkennen. Het leest als een trein. Nergens krijg je de indruk dat je een gedateerd relaas leest. Je vraagt je in tegendeel af, heeft de auteur dit dagboek echt ter plaatse, tussen zijn dienstperikelen door, geschreven, of heb ik hier te maken met een destijds gecomponeerd fragmentarisch dagboek? Mijn compliment sobat Van Hamersvelt.

Aangezien een recensent toch één kritische noot behoort te plaatsen, wil ik de lezer, die dit boek ter hand neemt, na het met spoed te hebben aangeschaft, wat ik ieder zeer aanbeveel, waarschuwen tegen een te harde aanpak van het werkstuk.

Behandel de jongeling (het boek) met zachtheid. Het bindwerk is namelijk nogal broos. Maar wie weet geldt dat alleen voor het door mij gebruikte exemplaar. Maar zelfs deze betrekkelijk onbeduidende onvolkomenheid mag voor niemand een belemmering vormen om kennis te nemen van dit uitstekende werk. Ere wien ere toekomt.

J. Zwaan

Stichting Nationaal Indië-Monument 1945-1962.

"PALMAM QUI MERUIT FERAT"

De erepalm is voor hen die hem verdiend hebben (Ere wien ere toekomt). Een uitgave van bovengenoemde Stichting. Adres: Mauritslaan 1, 6074 AS Melick.

Vijf fraaie boekjes in één cassette. Geïllustreerd, in kleur. Prijs f. 37,50. De teksten zijn van Jan A.C. de Klerk, foto's J. Vervuurt.

Deelje 1: "Een burgerinitiatief", 35 pagina's, behelst de geschiedenis van het ontstaan en de totstandkoming van het Nationaal Indië-monument in het Stadspark Hattem te Roermond, alsmede de lotgevallen van dit nog steeds uitdijend monument ter nagedachtenis en eresaluut aan de meer dan 6000 Nederlandse militairen, die gedurende de jaren 1945-1962 in het toenmalige Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, in de strijd voor herstel van Orde en Vrede, het leven lieten.

Het verhaalt ons over de eretafels met de namen van hen die in de bovengenoemde jaren vielen, in dienst van hun vaderland en in opdracht van hun wettige overheid. Verder vermeldt het werkje de onthulling van het generaal Spoor-paviljoen en de bronzen buste van deze generaal plus het gedicht, dat de bekende journalist Pierre Huyskens bij die gelegenheid declameerde. Vervolgens een overzicht van de erebegraafplaatsen (erevelden) van de gevallen in het hendaarige Indonesië. En last but not least, de Statuten van de Vereniging Vrienden van het Indië-Monument, waarvan uit ereplicht eigenlijk elke oud-militair-Indiëganger lid zou behoren te zijn.

Het boekje is zeer gedetailleerd, met de adressen van de Bestuursleden der Stichting, de financiële perikelen, de ergerlijke miskenning van de oud-Indië-militairen door overheid, koninklijk huis, media, kerken, historici, politici, het grote publiek, etc. etc. Deelje 2: "Slagorde KNIL" (Koninklijk Nederlands-Indisch Leger), 17 pagina's, geeft een minutieus overzicht van alle tot het KNIL behoord hebbende onderdelen, die tijdens bovengenoemde periode in Indië dienden. Deelje 3, "Verlieslijst KNIL", 66 pagi-

na's, bevat de namen van alle KNIL-militairen, Indonesiërs en Nederlanders, die gedurende de jaren der zogenaamde positionele acties in KNIL-verband zijn omgekomen, dus alle gesneuvelde militairen van het voormalige KNIL in de genoemde jaren.

Deelje 4, "Slagorde Nederlandse Troepen", 53 pagina's, somt alle onderdelen op van de Koninklijke Marine, de Koninklijke Luchtmacht en de Koninklijke Landmacht, die in de jaren 1945-1962 in Nederlands-Indië werden ingezet. Deelje 5, "Verlieslijst Nederlandse Troepen", 73 pagina's, behelst een lijst van alle in de genoemde jaren gevallen manschappen (en vrouwen) der in deelje 4 genoemde onderdelen van de betreffende wapens. De namen zijn geïndexeerd op krijgsmacht-onderdelen.

De boekjes, in garenloos, van Boekbinderij Tindemans te Weert, zijn uitgevoerd op formaat 14,5 x 21 cm. Een waardig bezit voor elke militair die gedurende bovengenoemde tumultueuze jaren in Indië diende. Mijn advies luidt: Het is plicht dat iedere jongen, die eens in die bewogen jaren 1945-1962 in Indië streed, dit papieren monument aanschaff.

J. Zwaan

TEMPO DOELOE (FEUILLETON)

TIMOR, 17 DECEMBER 1941

Een onbekende periode uit onze koloniale geschiedenis.

Naar aanleiding van de bezetting van Portugees Timor door Nederlandse en Australische troepen schreef het "Londens vrij Nederland" van 19 december 1941: "Wij hebben langzamerhand geleerd dat wij niet altijd maar afwachten tot de vijand ons overrompeld heeft. Nu was Portugees Timor wel een duidelijk geval. Jarenlang was al bekend dat de Japanners erop loerden. Zij wilden zich nestelen op deze hoofdetappe op de weg van Singapore naar Australië". Het was nog niet lang geleden dat de Japanners een concessie van de

Portugeese regering hadden gekregen voor een luchtlijn op Portugees Timor. De Portugezen bezaten al sinds 1520 twee enclaves op het overigens Nederlandse eiland. Na de komst en verovering in de jaren 1613-1653 van 3/4 van dit eiland maakte dit 500 km lange wigvormige eiland deel uit van Nederlands-Indië. Het eiland dat strategisch gezien een ideale springplank naar het Australische vasteland vormde, was in het oosten 125 km en in het westen slechts 25 km breed. Als het zuidelijkst gelegen gebied van Nederlands-Indië, dicht tegen de noordkust van Australië, werd het bezit ervan beschouwd als essentieel voor de oorlogvoering in het Verre Oosten, waar op 7 december 1941 met de Japanse aanval op de Amerikaanse vlootbasis Pearl Harbor, de grote Aziatische oorlog was ontbrand. Nederland, Australië, Groot-Brittannië en de VS streden een strijd op leven en dood met de snel naar het zuiden, richting Australië oprukkende Japanners, die bijna onoverwinnelijk leken. Om een landing van de Japanse troepen in Noord-Australië te verhinderen besloten de Australisch-Nederlandse krijgsmachtstaven, volgens reeds voor de oorlog gemaakte afspraken op 17 december de Portugeese enclaves, ongeveer 1/4 van het eiland te bezetten.

Al enkele dagen na het uitbreken van de Pacific-oorlog neusden Japanse duikboten rond in de wateren rond Timor.

De Portugeese militaire macht, bestaande uit 60 Europese en 300 inheemse militairen zonder artillerie en ook maar het kleinste oorlogsvaartuig zou, zo realiseerde men zich, nooit in staat zijn, de beide enclaves te verdedigen. Met de bezetting van Dilly, de hoofdplaats van het Portugeese gedeelte en de beide enclaves hoopten de geallieerden, Nederlanders en Australiërs, welke laatsten de verdediging in geval van een Japanse invasie zouden leiden, het eiland en tegelijk de Australische kusten ten zuiden daarvan veilig te stellen.

"Het Ochtendblad van de Java Bode" berichtte eveneens op 19 december, in een alle bedoelingen samenvattende kop: "Portugees Timor bezet door Geallieerde macht. Verdedigingsmaatregel tegen Japanse bedreiging". En het "Nieuws van de Dag voor Nederlands-Indië" vatte de bezetting van dit laatste stukje neutraal

gebied in de Indische archipel als volgt samen: "Met het oog op de activiteit van Japanse onderzeeëstridkrachten in de omgeving van Portugees Timor was het niet langer te vermijden stappen te nemen om dit gebied veilig te stellen tegen Japanse agressie en te voorkomen dat het zou worden gebruikt als basis voor aanvallen op grondgebied van geallieerden. In verband daarmee is een geallieerde troepenmacht in Portugees Timor geland. De Portugese soevereiniteit blijft onaangetaast". Het Nederlandse-Australische hoofdkwartier werd gevestigd in Koepang, de hoofdplaats van Nederlands-Timor. Hoe het de Geallieerde invaaders in dit stukje Portugees koloniaal bezit, binnen de gordel van smaragd, verder verging hoop ik U in enkele volgende artikelen uit de doeken te doen. Het zal een curieuze geschiedenis blijven. Nederland als bezetter van neutraal grondgebied, toebehorend aan een niet belligerente mogendheid en als uitvoerder van een heuse invasie.

Amsterdam, januari 1990,
J. Zwaan

HEERJANSDAM HERDENKT GERRIT RIJSDIJK MET PLAQUETTE

Op 4 mei jl. werd in Heerjansdam een plaquette onthuld voor de in voormalig Nederlands-Indië omgekomen militair G. Rijdsijk. Hij sneuvelde als militair van 4-5 R.I. op 24 november 1948. De VOMI heeft in goed overleg met de gemeente en in het bijzonder met de burgemeester de heer H.J. Trap het overleg hierover gevoerd. In samenwerking met de heer Pruiksmas van de gemeente en de voorzitter van de VOMI Zuid-Holland Zuid werden het draaiboek en het programma opgesteld.

Op 4 mei werden de genodigden, ongeveer 115 personen, in het gemeentehuis ontvangen, waar om 19.15 uur eerst de burgemeester een toespraak hield en daarna de voorzitter Ger de Jong.

De burgemeester zei dat het achteraf gemakkelijk is de militaire acties in het voormalig Nederlands-Indië te veroordelen, maar dat het ingrijpen in de kolonie in die tijd als rechtvaardig werd gezien. Volgens de heer Trap volgden jonge jongens van rond de twintig jaren alleen maar een bevel op. Wie al een veroordelend oordeel heeft over het bevel, mag datzelfde nog niet hebben over degenen die het opvolgden. Zij mochten vertrouwen hebben in de regering, die immers regeerde op basis van onze grondwet. Zij dienden hun land, hun vaderland, uw vaderland, mijn vaderland, ons vaderland. En zij gaven daarbij het kostbaarste wat zij hadden, hun leven.

Vervolgens nam de voorzitter Ger de Jong het woord en memoreerde hoe de toestand politiek gezien was voor vertrek naar Indië, tijdens het verblijf aldaar met een onverwachte guerilla-oorlog die meer dan 8.000 Nederlandse omgekomen militairen telde, en de opvang in Nederland met alle onbegrip voor de Indië-veteraan. Gelukkig hebben vele gemeenten positief gereageerd op een verzoek voor het verkrijgen van monumenten, gedenkstenen of plaquettes voor onze omgekomen makers.

Na de toespraken vertrokken de genodigden met vele belangstellenden uit de gemeente in een stille tocht naar het monumentje bij de kerk.

Om 19.55 uur werd daar de burgemeester en de broer van de op de plaquette vermelde Gerrit Rijdsijk, Jan Rijdsijk, de Nederlandse driekleur van het monument genomen. De vlag kroeg Jan Rijdsijk mee als aandenken aan deze heuglijke gebeurtenis, die toch een groot stuk verdriet als basis had. Dit memoreerde Ger de Jong na afloop van de dodenherdenking in het gemeentehuis, waar nog even werd nagepraat. De voorzitter van de VOMI bedankte de burgemeester, wethouders en de gemeenteraad voor de plaquette en bood de burgemeester het beeldje de "sawahtrapper" aan. Dit beeldje zal een goede plaats krijgen in het gemeentehuis.

STICHTING HERDENKING 15 AUGUSTUS 1945

"Lustrumherdenkingsboek 1995"
Het boekwerk omvat 160 pagina's (29 x 25 cm) met ruim 100 afbeeldingen in zwart/wit en 50 in kleur.
Het omvat de volgende "hoofdstukken":
"De Tweede Wereldoorlog en de Nederlanders in Nederlands-Indië"
"De Bersiap"
"De repatriëring uit Indonesië"
"De uitkeringen voor Indische oorlogsgetroffenen"
"Zij die zich in de strijd tegen de

Japanse vijand hebben onderscheiden"
"Hun naam leeft voort (vernoeming in Nederlandse gemeenten)"
"Onze Erevelden (in Zuid-Oost Azië) en onze gedenktekens (in Nederland)"
"De Stichting in vijftien bewogen jaren: feiten en mensen".

Er zijn 3 bijlagen opgenomen:
"De vermisten"
"Japanse gevangenkampen"
"Republikeinse gevangenkampen".

Winkelprijs: f. 59,50 !!!
Voorzitter projectgroep 4
Peter S.J. van de Ven.
Voor meer inlichtingen: Secretariaat
Stadhouderslaan 94,
2517 JC 's Gravenhage.
Tel.: 070-3506665.

EEN HELS KARWEI

(waar gebeurd verhaal, namen e.d. veranderd)

Ergens helemaal achteraan het perron zagen de drie soldaten, waarvan een te klasser, terugkomend van ziekteverlof, een militaire vrachtauto staan naast een uit drie wagons bestaande goederentrein. Veel leven was er niet in de brouwerij. Naderbij gekomen zagen ze enige tientallen militairen hier en der verspreid liggen slapen. Sommigen nog met een jeneverfles in de hand. Ook een luitenant en twee sergeants lagen, de een wat makkelijker dan de ander, kennelijk hun roes uit te slapen. Er scheen een compleet dronkemansfeest geweest te zijn. De overplaatsing van het 2e peloton van Air Itam naar Prabumulih was het werk geweest van luitenant Lucas, de compleescommandant. Het moreel van het bedoelde peloton was volgens Lucas niet zo best. Dit peloton had hem dwars gezeten. Waarmee? Ach, dat was niet belangrijk. Ze moesten worden gestraft. En wel het liefst collectief. Hij zou dat peloton wel krijgen! Met het moreel was het zeker niet best op de dag dat ze hoorden, dat er een trein gelost moest worden. 's Morgens om 6 uur al, dan was het tenminste nog niet zo heet. Dat moreel kreeg echter een hele duw omhoog toen bleek dat die trein een caditrein was, afgeladen met jenever, bier en wat er nog meer aan dranken voor de officierskantine in Prabumulih bestemd was. Al gauw waren er een paar ladderzats, al liep de luitenant-pelotoncommandant nog zo te soebatten, dat het afgelopen moest zijn 'met de halzen van de flessen te slaan'. Maar goed, om 8 uur had ook de 2e luitenant, die in de wandeling Wim werd genoemd, de verleiding niet kunnen weerstaan en om 9 uur - 's morgens wel te verstaan - was het feest over. Er was niemand meer die nog nuchter was en de opkomende warmte had de rest gedaan. Dat was de toestand waarin de drie hun peloton aantreffen. De eerste klasser liep op Wim toe en probeerde hem wakker te schudden: "Luit, wat is dat nou?" Wim opende inderdaad de ogen en antwoordde: "Niet drinken, jongens, pas op je vrouw en kinderen". "Hé, wordt nou 's helemaal wak-

ker, luit!" Wim zat verwezen te kijken. Hij begon iets te begrijpen: "Is die trein al leeg?" "Moet die leeg?" vroeg de tweede soldaat. "Ja, ja, maar niet alles opdrinken hoor, hie, hie, hie." "In die auto?" "Ja, hie, hie, en dan naar de hie, hie, kanti-, kanti-, kantine, hie, hie, hie." Wim viel weer in een diepe slaap. De eerste klasser wees eens naar de auto, daar kon niets meer bij. "Kan jij rijden?" tegen een van zijn maats. "Ja, ik krijg die auto wel op gang." Ze stapten alle drie in; degeen die het laatste gezegd had achter het stuur. Een kwartiertje later waren ze bij de kantine. Niets leek er op dat ze verwacht werden. Ze lasten de auto en zetten de hele handel maar onder het atap-afdakje bij de achteringang. De zware kisten bezorgden hen menig zweetdruppeltje. Ze reden terug en begaannen de volgende wagonlading, inclusief de fusten met onthalsde flessen, over te laden. Intussen was in de toestand van de slapende sobats niet veel verandering gekomen. 's Middags om half 3 leverden ze de laatste kisten en dozen bij de kantine af. De eerste klasser, die inmiddels de geleidebon van de zending ook had gevonden, ging naar binnen, zocht en vond de sergeantkantinebeheerder. Deze tekende de bon, zonder commentaar voor ontvangst af. Terug op het station gekomen, was er niet veel veranderd, behalve dan dat er een MP-er had post gevat. "Wat komen jullie hier doen?" vroeg de MP-er aan de drie. "Wij komen eens kijken hoe de vlag er hier voor staat." "Blijf daar, dit hele spul hier staat onder arrest." "Maar wij horen erbij." "Dan staan jullie ook onder arrest. Ga er maar bij staan." Ze maakten Wim wakker, die slechts moeizaam begrip voor de zaak kreeg. De MP-er, ziende dat die luitenant eindelijk wakker was geworden, meldde zich: "U en uw soldaten staan onder arrest; of U zich maar om 4 uur op het MP-bureau wilt melden." "Wat is dat?" vroeg Wim. "Van wie gaat dat uit?" "Een bevel van de BC." "Goed, goed". Wim begreep dat er bepaalde moeilijkheden overwonnen moesten worden en dan was-ie altijd op zijn best. "Peloton, aantreden!" De meesten waren intussen al wakker geworden en de anderen hadden de slaap

er ook wel al zo ver uit, dat een dergelijk militair bevel hen ook wel weer enigszins aansprak. Het duurde dan ook niet zo vreselijk lang voordat het peloton stond aangetreden. Wim, zwaar in het hoofd, vroeg zich intussen wel af, waar al die cadispullen waren gebleven, maar doordat hij al zijn energie nodig had om zelf op de been te blijven en zijn mannen in het gelid te krijgen, drong het toch niet helemaal tot hem door. Het was een troetelooze stukje leger, dat daar onder geleide van de MP-er en met hun luit aan het hoofd in Prabumulih aankwam. Er was veel bekijs. Het bleek dat ook luitenant Lucas op het MP-bureau was gearriveerd. De MP-commandant was een wachtmeester, of hoe die rang bij de MP ook mag heten. Wim ging naar binnen en meldde zijn peloton: "Als bevolen ter plaatse." Erg overtuigend klonk het niet. "Wat was er allemaal aan de hand. Waar waren toch die spullen gebleven? Enfin, Er moest maar komen wat er komen moest." De wachtmeester als eerste, gevolgd door de beide luitenants, kwam naar buiten, waar de mannen min of meer in het gelid stonden. Daar volgde het hele ritueel: geeft acht! - melden - eerste rust. De wachtmeester, niet zo erg onder de indruk van de aanwezigheid van de beide luitenants, nam het woord. Een heel verhaal over openbare dronkenschap, plichtsverzaking en dat soort dingen. Lucas knikte zo af en toe instemmend, maar vond het toch maar niks, dat die MP-er het initiatief genomen had. Zodra de wachtmeester klaar was met zijn verhaal zei hij wel met zeer luide stem: "Allemaal 14 dagen streng arrest!" Zich daarna tot Wim wendend: "Nog iets te zeggen, mijnheer?" "Ja, mijnheer, dat is te zeggen, ..." Het was maar in zijn kop blijven rondspaken; waar waren die spullen gebleven? Nou moest Lucas het hem maar vertellen. "Kunt U mij ook zeggen waar die cadispullen zijn gebleven?" De luitenant Lucas was even uit het veld geslagen. Had-ie helemaal niet aan gedacht. "Verdomme, die rot MP. Je kon ook niets aan die gasten overlaten. Waar was de inhoud van die wagons gebleven?" "Wachtmeester", Lucas had zich toch nog snel hersteld en had

zijn hoop op de MP gericht: "vertel maar waar die artikelen zijn." Maar de wachtmeester moest het antwoord schuldig blijven. Er ontstond enige verwarring. "Al die jenever enzo zijn in de kantine, luit", riep de eerste klasser. Luitenant Lucas liep op hem toe: "Zo, heb jij weer wat? Zeg op, wat wast je?" "Ik heb hier de door de kantinebaas afgetekende vrachtbrieven

luit." Lucas, Wim, de wachtmeester, alle drie waren verrast. De een op een andere manier dan de ander, maar toch, verrast. Wim had de situatie het eerst onder controle: "Ja, ziet u, mijnheer, we hadden tot vanmiddag vier uur de tijd om die trein te lossen. Toen we klaar waren zijn we wat gaan rusten. De mannen hadden het nodig. We hebben lekker een uurtje gesla-

pen en toen kwam in ene die MP." Ja, zo'n caditrein lossen is een heils karwei. De volgende dag kreeg de luitenant, die in de wandeling Wim werd genoemd, opdracht om met het 2e peloton weer naar Air Itam te vertrekken; over de openbare dronkenschap enzo is niet meer gesproken.

C.J. Swart

ONTHULLING L.T.D.-PLAQUETTE

Donderdag, 25 april jl. was de L.T.D. weer met velen bij het Indië-monument in Roermond. Deze keer voor de onthulling van een plaquette van de gehele Leger Technische Dienst 1945-1950 in Indië.

Aanwezig was o.a. de Commandant van het Regiment Technische Troepen, Kolonel H.L.M. Hupse en een aantal van zijn officieren. Verder waren nabestaanden van de gesneuvelde militairen en ruim 150 sobats met hun vrouwen of partners aanwezig. Sobat Herman Bakhorst hield daarbij de hierna volgende toespraak:

Zeer geachte nabestaanden, Commandant Regiment Technische Troepen, kolonel Hupse, Aanwezige militairen, Oud-strijders, Sobats 3e Inf. Brigade Werkplaats, Dames en Heren.

Mijn toespraak heb ik de titel gegeven: "Terugblik van een voormalig dienstplichtige L.T.D.er". Volgende maand is het 50 jaar geleden dat wij als dienstplichtigen moesten opkomen voor militaire dienst. Net zo als vandaag, werden wij voorzien van een vrij-vervoerbewijs, zodat wij geheel gratis door de N.S. naar het station te Roermond gebracht werden. Op het station werden we opgevangen door enige sergeants en korporaals. Vervolgens gingen we per dristonner richting Kromhoutkazerne, die op ons een uitgeleefde indruk maakte. De eerste paar dagen bleven we nog in burger rondlopen want er was voor iedere aankomende soldaat nog geen uniform beschikbaar. Het niet beschikbaar zijn van allerlei zaken is ons gedurende de daarop volgende jaren blijven achtervolgen. Hebben we niet en krijgen we ook niet, was de spreuk

van de dag. Ons eerste karwei op de Kromhoutkazerne was de slaapplek in orde brengen. Wij kregen geen matras met binnaveering uitgereikt, nee, wij kregen een grote jute-zak die we eigenhandig mochten vullen met stro. Het strohok is een gebouwtje dat we nooit zullen vergeten. Als we onze reünie in de Kromhout houden, wordt er nog dikwijls over het gebouwtje gesproken. Overigens, het gebouwtje staat er nog steeds. Door de S.M.A., sergeant majoor administratie, werd aan ons bekend gemaakt dat we van af nu geen burgers meer waren, maar leden van de 1e Div. 7 Dec. Exp. Macht. Ingedeeld bij het Korps Technische Troepen. In mijn staat van dienst staat: bij het Reg. Tech. Troepen, in persoon ingelijfd. Er volgde een 6 weken lange zgn. infanterie-opleiding, een training die niet al te veel voorstelde. We leerden hoe we moesten lopen, wat links en of rechts was. Het exercitieplein bleek een heilige plaats te zijn. Na de dienst mocht zich daar niemand op bevinden. Toen ik daar een keer overstak om na de dienst mijn kop koffie met sprits te kunnen halen in de cad, ging ik op de ban, wat mij drie dagen licht arrest kostte. Wapenkennis werd ons ook bijgebracht, we leerden een Lee Enfield-geweer uit- en in elkaar zetten, dit eveneens met sten- en bren-gun. Groot moment was, zo dachten wij, een oefening op de schietbaan, gelegen nabij de Berenkuil. Echter ook hier weer, zuinigheid met vlijt, zelf heb ik nooit meer mogen verschieten dan vijf geweerpatronen en enkele vuurstoten met een bren-gun. Onze opleiding stond onder supervisie van sergeant-majoor Vos. Iemand om nooit meer te vergeten. Overdag, streng maar rechtvaardig, na de

dienst ging hij wel eens mee naar kroegen die voor ons verboden waren. Als je bijvoorbeeld van de dokter "ziek in bed" kreeg, dan had s.m. Vos nog wel een liggend uit te voeren klusje in patta. Dan kreeg je nl. zijn broek, die je onder je strozak moest leggen. Resultaat een messcherpe vouw in de broek van de majoor. Geen vouw in de broek dan was het duidelijk dat je misbruik had gemaakt van het dokters-voorschrift. Na de 6 weken infanterie-opleiding begon het technisch gedeelte. Enkele kaderleden hadden hiervoor in Engeland een "stoom"-cursus gevolgd. Met resultaat dat je in het ergste geval tijdens een les over bijvoorbeeld de carburateur, niets moest vragen over de werking van een bobine, dan bleef in enkele gevallen de instructeur het antwoord wel eens schuldig. Zelf was ik automonteur van beroep en werd dan ook prompt de klas uitgestuurd door het stellen van lastige vragen, waarvan ik zelf natuurlijk gedetailleerd het antwoord wist. Van de groot-majoor mocht ik dan ook niet langer de lessen volgen in gebouw C.C. Hij liet mij wat bezig met enkele Harley's die er waren. Randjes rijden was toen erg belangrijk, we noemden dit testen. Zo langzamerhand kwam de tijd dat we ons moesten voorbereiden op het vertrek naar Nederlands-Indië. In de Kromhout werden we samen met O.V.W.ers geformeerd tot de afd. R.E.M.E.89. Later werd dit de 3e Inf. Brig. Werkplaats. De avond voor ons vertrek naar Amsterdam om te worden ingeschepen, waren er in Utrecht rellen in de binnenstad, de rellen werden georganiseerd door de communisten, de C.P.N. Met enige dristonniers vol manschappen moesten

wij de politie assisteren, onze eigenlijk politionele actie, nummer één. Als de communisten, die tegen uitzending naar Indië waren, toen geweten hadden wat Soekarno en de zijnen later met hun communistische broeders hebben gedaan, hadden ze zich misschien wel bedacht. Door de Dictators van Indonesië zijn duizenden communisten omgebracht. Onder commando van Majoor Wurfbain vertrokken we op 27 september 1946 met het m.s. "Ruys" naar Nederlands-Indië. Aankomst in de haven van Tandjung Priok op 23 oktober 1946. We kregen in een stadswijk van Batavia, genaamd Senen, een afgeeloten straat als ons eerste legerkamp. Hier trachtten we onze werkplaats in te richten. Het complex was totaal ongeschikt en het improviseren kon beginnen. De aan ons toegewezen voertuigen die we voor ons eigen onderdeel en dat van anderen rijklaar moesten maken, waren voertuigen die door de geallieerden waren achtergelaten, opgeslagen in een grote dump nabij het haven terrein van Tandjung Priok. Allemaal voertuigen waarvan de fabrieksgarantie al vele jaren was verlopen. Zo haalden wij met een kraanwagen wel eens een voertuig uit de dump waar wel een stroomverdelerskop op zat, maar waarvan de rotor ontbrak. Het stelen, "organiseren" genoemd, werd door ons gezien als een bittere noodzaak. 's Avonds gingen we dan wel eens op pad, ons doel de geparkeerde legervoertuigen van de Brits-Indiërs, rondom de vele bioscopen van Batavia. De vriendschap tussen hen en ons, die toch al niet al te best was, werd door deze daden niet echt bevorderd. Sectie-commandanten in de werkplaats snaptten dan ook niet, hoe

het mogelijk was dat er op de ene dag geen rotor was en de andere dag plotseling wel. Terwijl ze in onze storewagen beslist niet in voorraad waren geweest. Lang werd hier echter niet over nagedacht. Na enige verplaatsingen in Batavia naar betere onderkomens, mede door het vertrek van de Brits-Indiërs, ging het allemaal wat beter. Tijdens de 1e politionele actie namen wij als 3 I.B.W. met succes daaraan deel. Onze hulpwerkplaatsen werden ingezet in de voorste en achterste lijn. De Recovery werkte van Cheribon tot Batavia en Bandaeng. Na de 1e politionele actie gingen we ons opnieuw inrichten als werkplaats te velde in Poerwakarta. Een niet gemakkelijke taak, vooral tijdens de natte moesson was het moeilijk om een droog plekje te kunnen vinden om het werk uit te voeren. Later kwamen er enkele bamboeeloodsen en ging het heel wat beter. Hoe gebrekkig we daar de boel aan het draaien moesten houden is in deze snelle en computertijd nauwelijks voor te stellen. Tot overmaat van ramp bracht ook de politiek geen uitkomst. Erger nog werden de problemen door het stopzetten van de Marshall-hulp aan Indië. Nu weten we hoe simpel de toenmalige regering met ons en onze belangen omgesprong. Trouwens ook alle regeringen hierna hebben het simpel gehouden als het om ons veteranen gaat. Landen als Canada en Australië weten wel hoe ze met veteranen moeten omgaan. In ons land zal het wel altijd bij mooie woorden blijven. Door reorganisatie in Indië van de Leger Technische Dienst werden wij als 3 I.B.W. ondergebracht in het K.N.I.L.-schema en voerden wij de naam

L.T.D. 714. September 1949 hadden wij de klus er op zitten en mochten na drie moeilijke jaren naar huis terug. Rijk aan ervaring, dat zeker. In ons land terug werden we verrast met versierde straten of buurten. Met erfpoorten en opschriften als "Welkom Thuis" en overal de vlaggen in top. Vele jaren later zijn de vlaggen opgeborgen en kregen we nare dingen aan te horen, opgestookt door bepaalde figuren uit onze samenleving en niet te vergeten een mede-oudstrijder, nu wonend in België. Het geval van de overloper Poncke Princen, pogingen tot eerherstel van dienstweigeraars, waren en zijn moeilijk te vertalen voor ons veteranen. Helaas was er bij onze thuiskomst niet overal vreugde. Het verblijf in de tropen kostte aan 570 mannen van onze 1e Div. 7 Dec. E.M. het leven. Hun namen staan hier voor eeuwig gegraveerd in de roestvrij-stalen zuilen. Ook wij van 3 I.B.W. verloren vier van onze sobats. Een man door een ongeluk in de bergen, drie anderen verloren het leven door beschietingen op hun voertuigen. Vergeten doen wij hen nooit, met onze reünie en bloemlegging bij het monument in de Kromhout-kazerne: op het voormalige exercitieplein lezen we steeds weer hun namen. Zo ook vandaag, bij de onthulling van de L.T.D.-plaquette en het dodenappél zullen onze gedachten bij hen zijn. Tot slot lees ik u voor het gedicht uit de bijlage gedenkboek 7 Dec. Div. "Wij werden geroepen":

Wij werden voor orde en vrede geroepen
Wij hadden een taak en een plicht
God ontnam ons daarbij het leven
Nu staan wij in het Eeuwige Licht.

OPSPORING VERZOCHT

Louis Boeljen in Nieuw-Zeeland zoekt contact met oud-militairen van het 5-Bataljon Garderegiment "Prinses Irene" dat gediend heeft van eind 1947 tot 1950 in Padang, Sumatra. Reacties aan: L. Boeljen, 64 Mount View Drive, Rotarua, New-Zeeland.

J.J. de Leeuw (Legernr. 250805139) zoekt contact met dienstmakkers van het Reg. Anti Tank 1-2 R.A.T.A., opgekomen 7.11.1946 in de Simonstevinkazerne te Ede en op

25.4.1947 vertrokken naar Indië met S.S. Boissevain.

Wil ook J.C. de Bakker contact opnemen (adres is zoek - Rotterdam 261010007). Reacties aan:

J.J. de Leeuw, Kromhout 199, 3311 AG Dordrecht.

Tel.: 0786149948 (na 19.30 uur svp)

V.O.M.I.

UW

VETERANEN

ORGANISATIE

WAAR OF NIET WAAR

De vraag is: Hoe zijn de kleuren van de mensen tot stand gekomen? Na diep nadenken zou het misschien zo zijn gegaan:

Een dag bestaat uit 24 uur, van 's nachts 0.00 uur tot en met 's avonds 24.00 uur.

Alle kinderen, geboren tussen 0.00 uur en 04.00 uur, zouden dan zwart moeten zijn, want dat zijn de donkerste uren van de nacht. Zijn dat dan misschien de negers? Alle kinderen, geboren tussen 04.00 uur en 08.00 uur worden dan steeds lichter van kleur! Bijvoorbeeld om 04.00 uur nog zwart, om 05.00 uur donker bruin, om 06.00 uur bruin, om 07.00 uur lichtbruin, om 08.00 uur wit. Zijn dat dan de verschillende bruin gekleurde mensen? Alle kinderen, geboren tussen 08.00 uur en 12.00 uur zijn dus wit (blank). Deze ochtenduren van 08.00 uur tot 12.00

uur zijn dan nog niet zo warm, vandaar dat dan misschien deze kinderen meer intelligenter overkomen? Alle kinderen, geboren tussen 12.00 uur en 14.00 uur zijn eveneens blank, maar dan is het wat warmer op de dag, dus zijn deze kinderen misschien iets minder intelligent? Alle kinderen, geboren tussen 14.00 uur en 16.00 uur zijn ook blank, maar dat zijn meestal de warmste uren van de dag (siëstatijd), zodat deze kinderen dan misschien trager, luiër, dommer, futlozer etc. zijn, want hoe warmer, hoe minder fut een mens heeft? Alle kinderen, geboren tussen 16.00 uur en 18.00 uur zijn ook allemaal blank en komen, in verband met de temperatuur-afname, overeen met de kinderen, die geboren zijn tussen 12.00 uur en 14.00 uur. Alle kinderen, geboren in de avonduren van 18.00 uur tot 24.00 uur worden steeds weer wat bruiner van kleur?

Uitzondering 1:

De kinderen geboren tijdens het ondergaan van de zon (avondrood) krijgen dan misschien een rode uitstraling, roodhuiden (Indianen)?

Uitzondering 2:

De kinderen geboren tijdens de volle maan, dat is 12 maal per jaar, krijgen die dan misschien een geelachtige uitstraling vanwege het maanlicht; zijn dat dan misschien de Chinezen?

Als men het dan zo wil bekijken, uitzonderingen daargelaten!

1. Zwarte mensen: de negers
2. Bruine mensen: in verschillende tinten
3. Blanke mensen: ook niet allemaal eender
4. Rode mensen: Indianen
5. Gele mensen: Chinezen.

Simpel en eenvoudig bekeken!
Waar of niet waar?

JUBILEUM OORLOGSMUSEUM

Het Nederlands Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon, bestaat dit jaar een halve eeuw. In het kader hiervan wordt er o.a. een expositie gehouden. Om deze expositie een zo breed mogelijk beeld te geven, wil men ook materiaal uit onze Indiëperiode tentoonstellen. Men denkt daarbij bijv. aan onderdeel-insignes of -badges en emblemen, uitrustingsstukken, kleinere slag- en steekwapens, kompassen, onderscheidingen, interessante patrouillerapporten, kortom alle mogelijke voorwerpen met betrekking tot de genoemde periode.

Voor dit materiaal (in bruikleen of schenking) doen de organisatoren een beroep op de Indië-gangers. Bent U in het bezit van iets dergelijks en wilt U op bovengenoemd beroep inspelen neem dan even contact op met de heer W. Quax of met de heer P. Klaassen.

Het adres van het museum is: Mauritspark 1, 5825 AM Overloon, en het telefoonnummer luidt: 0478-641820.

FOTOTENTOONSTELLING

In de Expositieruimte Kumpulan Bronbeek, Velperweg 147 in Arnhem is ter gelegenheid van de presentatie van het boek BANDOENG Beeld van een Stad op 31 mei 1996 een fototentoonstelling geopend. Deze fototentoonstelling duurt nog tot 15 juli 1996 en is tot stand gekomen in samenwer-

king met ASIA MAJOR en toont een stadsgeschiedenis van de Stad Bandoeng, die is toegespitst op de periode tussen 1920 en 1960, daarbij de oudere geschiedenis (19de eeuw) evenmin uit het oog verliezend. Openingstijden: dinsdag t/m zondag 13.00-17.00 uur.

OPROEP

Voor het uitgeven van een boek waarin hoofdzakelijk de goede kanten van de contacten van de Indië-veteranen met de plaatselijke bevolking worden beschreven, worden foto's gezocht, die kunnen dienen ter verlevendiging van de tekst. Alle foto's, waarop hulp aan de uitgemergelde dessa-bevolking, hulp bij de opbouw door militairen van het verwoeste land, alsmede blijdschap met onze aanwezigheid daar zijn te zien, komen hiervoor in aanmerking. S.v.p. contact opnemen met R.T. Escher, Bekerbaan 28A, 6333

EK Schimmert of per telefoon 045-4042477. Alle foto's, die ter beschikking worden gesteld, worden na gebruik geretourneerd.

Herinneringen aan Zuid-Borneo

Ook op Borneo, het tegenwoordige Kalimantan, kwamen de eerste KL-ers in december 1947 aan. Het waren de jongens uit de Noordelijke provincies, die op 13 november 1947 met de "Grote Beer" uit Amsterdam vertrokken waren en op 9 december in Balikpapan aankwamen.

We spreken hier over het bataljon van 5-4 R.I. uit Assen, dat uit 5 compagnies bestond en in Balikpapan gesplitst werd.

De Staf, A en B compagnie gingen met een LST landingsboot naar Z.-Borneo, de C compagnie ging naar Samarinda en de D compagnie naar Tarakan.

Zo kwam de kennismaking van de Hollandse jongens met het Borneo van toen tot stand en kwam de Staf compagnie in Bandjermasin terecht. De A en B compagnie werden verdeeld over de buitenposten Oelin, Pangkalangboen en Sampit.

Bandjermasin, terecht het Venetië van het Oosten genoemd, vanwege de ligging aan de monding van de Barito en de zijrivier de Martapoera.

Schilderachtig met het gewirwar van prauwen en de levendige handel op het water.

Het Borneo van toen was redelijk rustig en alhoewel een enkele keer

transporten beschoten werden, was er van terroristische acties geen sprake.

Een gebeurtenis die in oktober 1948 van betekenis was, was de officiële opening van het Erevelt, 30 km ten noorden van Bandjermasin ter nagedachtenis aan de slachtoffers in de oorlog met Japan. De opening werd verricht door de Resident van Z.-Borneo, de heer Deelman, verder werd er gesproken door de Generaal

Opsomer en werd het geheel opgeleust door een pijperkorps uit Soerabaja. Indrukwekkend was het overvliegen van een 4-motorige Boeing, die bloemen uitstrooide.

De eerste verstoringen in de rust traden op in december 1948.

De tweede positionele actie op Java bracht uit voorzorg het instellen van een avondklok, maar overigens hadden de politie en de militairen de situatie volledig onder controle.

Ernstige onregelmatigheden traden in de maanden juli t/m september 1949 op en hierover het volgende. Toen op 7 mei de republikeinse delegatie het Royen-Run accoord ondertekende werd aansluitend een "staakt het vuren" afgekondigd dat op 3 augustus 20.30 uur Batavia-tijd moest ingaan.

Borneo had op dat moment een bijzondere positie omdat het R.R.-accoord alleen voor Java en Sumatra gold. De Republiek hing nog steeds de grondgedachte aan, zoals vastgelegd in Lingadjadi, dat de Verenigde Staten van Indonesië verdeeld werden in 3 staten: De Republiek Indonesia op Java en Sumatra, de Staat Oost-Indonesië en de Staat Borneo. De vraag was dus hoe de situatie op Borneo zich zou ontwikkelen.

In juli 1949 werd opeens in de Hoeloe Soengai de vierde divisie van de ALRI actief onder leiding van een onbekende man genaamd Hasan Basri. Deze Hasan Basri beschuldigde met een schrijven van 3 juli 1949 de Nederlandse troepen van terreurdaden en waarschuwde de Europese ingezetenen van Bandjermasin voor wraakacties van bevolkingsgroepen. Diverse onregelmatigheden traden vervolgens op: mensen werden ontvoerd, planters werden aangevallen, het Bruynzeel-Dajak houtbedrijf werd overvallen.

Als gevolg hiervan verschenen een aantal militaire verordeningen, uitgegeven door de Resident de heer A.G. Deelman en de Territoriaal Commandant de heer A.J. Veennendaal.

Dit betekende Staat van Beleg in de Hoeloe Soengai en in Bandjermasin het instellen van een avondklok, een aantal objecten werd alleen toegankelijk via de hoofdingang, vaartuigen moesten 's nachts aangemeerd worden.

Niettegenstaande deze verordeningen vonden steeds meer ordeverstoringen plaats. 3 Indonesische ambtenaren werden ontvoerd en in de nacht van 15 op 16 augustus vonden schietpartijen plaats.

Dit alles was de reden dat de Resident in overleg met het comité ter

herdenking van de 17e augustus de openbare receptie afgelastte.

Het was duidelijk dat deze vreemde situatie t.o.v. de Republiek niet kon standhouden. Mede doordat de ALRI van Hasan Basri een "bevelschrift" uitvaardigde aan het arbeidszaam deel van Bandjermasin het werk naar te leggen en waaraan uit angst het overgrote deel van de bevolking gehoor gaf.

Om uit deze impasse te komen reisde de Resident met de WALI Daerah van Bandjer en andere leden van het Dagelijks Bestuur van de Bandjerraad naar de Hoge Regering in Batavia. Het resultaat was dat in opdracht van de Hoge Regering op 28 augustus 1949 Generaal Majoer Soehardjo, vergezeld van 2 TNI officieren en een militaire waarnemer van de UNCI, in Bandjermasin aankwam.

Op 30 augustus 1949 werd bekend gemaakt dat een speciale koerier naar Hasan Basri ging om hem een brief van Generaal Soehardjo te overhandigen.

Op 2 september 1949 vond een ontmoeting plaats tussen Soehardjo en Hasan Basri. Hierbij werd Hasan Basri met onmiddellijke ingang benoemd tot Luitenant-Kolonel, Commandant van de ALRI 4e divisie

en kreeg hij de opdracht alle vijandelijkheden te staken en wel binnen 14 dagen.

Deze opdracht werd kennelijk door Lt. Kolonel Hasan Basri niet serieus genomen, want met een bekendmaking van de Territoriaal Commandant van 12 september werd gemeld dat deze Hasan Basri nog steeds geen contact met de autoriteiten in Bandjer had opgenomen ter bespreking van het tot stand komen van het staken van de vijandelijkheden.

Na deze vrij spannende maanden was voor S-4 R.I. in december 1949 de tijd gekomen om haar taak in Borneo te beëindigen.

Op 9 december 1949 scheepte het bataljon in op de KPM-boot "De Karossa" om op Oost-Java te wachten op de terugkeer naar Holland.

8 april begon op het Liberty schip "General Ballou" de terugreis, die op 30 april 1950 eindigde met de aankomst in Amsterdam.

J.W. de Jong, Merellaan 247,
3145 EJ Maarsluis.
Tel. 010-5927786.

UITGELEEND EN NIET TERUG ONTVANGEN

Onze oud-hoofdredacteur, dhr. Hans Rausch, heeft het boek "De Eenling" van wijlen Kapitein Westerling, aan iemand uitgeleend en niet terug ontvangen.

Wie heeft dit boek geleend en nog in zijn bezit? Laat het even weten en bezorg het s.v.p. terug bij de eigenaar of bij één der redactieleden.

Dhr. Rausch is er zeer op gesteld dat hij genoemd boek in zijn boekenkast terug kan zetten.

R. Grit

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

Ereteken voor Orde en Vrede.
Alle Gouvernements- en Rode Kruis verpleegkundigen, die menen voor dit Ereteken in aanmerking te komen, kunnen hiervoor een formulier aanvragen bij:
Victor C. Bridié OVW,
van Nijenrodestraat 117,
2597 RL 's-Gravenhage.
Telefoon 070-3280532.
V.B.

ONTHULLING MONUMENT

Op vrijdag 13 september a.s. te 15.00 uur zal de burgemeester van Roosendaal en Nispen een gedenkplaat onthullen aan het monument op de Parklaan te Roosendaal. Op deze plaat worden negen namen vermeld van geeneuvelde Sobats van de volgende onderdelen:

de Leeuw R.P. - Mariniers Brigade
Broos H.F.M. - 3 LVT
Ossenblok J.F. - 8 HVA
Stoop A.P. - 3 Garde Reg. Pr. Irene
Nagtzaam P.Q. - 4-8 R.I.
Scheepers M.N. - 4-3 R.I.
van Esch A.A. - KNIL
Lambregts M.F. - KNIL
van Hinten A.J. - KNIL

ONTHULLING GEDENKPLAAT GESNEUVELDEN GEMEENTE GOES

Woensdag 20 maart j.l. te 11.00 uur is in de gemeente Goes een gedenkplaat onthuld ter nagedachtenis aan de in het v.m. Ned.-Indië gesneuvelde militairen, afkomstig uit deze gemeente.

Een groot aantal genodigden en belangstellenden, waaronder veel nabestaanden en dienstraten uit de andere delen van de gesneuvelden waren aanwezig.

Bij de ontvangst in het Stadhuis op de Grote Markt werden de aanwezigen begroet door de Burgemeester Drs. D.J. v.d. Zwaag.

In zijn welkomstwoord benadrukte deze erg blij te zijn met het door V.O.M.I. Zeeland genomen initiatief om te komen tot het oprichten van een gedenkteken voor de gesneuvelden.

De uitzending van de Nederlandse troepen destijds naar Indië is gebeurd op gezag van de overheid en de inzet van de vele tienduizenden daar verdient dan ook het respect en waardering te verkrijgen die hun toekomt.

Wij hebben als gemeentebestuur dan ook geen moment gearzeld voor het toezeggen van medewerking toen het verzoek voor de gedenkplaat aan ons werd voorgelegd, aldus de burgemeester.

Vervolgens werd door de voorzitter van V.O.M.I. Zeeland, dhr. F.J.F. Smoorenburg, een toespraak gehouden.

Dhr. Smoorenburg stelde, dat nu, na bijna 50 jaar, recht wordt gedaan aan diegenen onder onze kameraden die tijdens de vervulling van hun plicht ten opzichte van het Vaderland hun leven hebben gelaten.

Laten wij eens stil staan bij die periode.

Direct na een niets ontziende oorlog werden wij opgeroepen en uitgezonden naar Indië om daar de nodige Orde en Rust te herstellen in een tijd waar toen een guerrillaoorlog aan de gang was.

Totaal onbekend met het land werd er van ons verwacht dat we orde op zaken zouden stellen.

De militaire opleiding, die we genoten hadden in Nederland, was niet of

niet voldoende berekend op de tegenstand van niet geüniformeerde bendes, rampokkers en wat dies meer zij. We zaten midden in een guerrillaoorlog die geen mededogen kende.

Overal loerde de tegenstander, die meestal voor ons onzichtbaar was en gebruik kon maken van de plaatselijke omstandigheden die voor ons onbekend waren.

Een lange tijd van angst en beven voor al diegenen die dagelijks, bij nacht en ontij, er op uit moesten om

Geen repatriëring van de stoffelijke resten en geen gelegenheid voor de nabestaanden om op kosten van de overheid de graven van hun dierbaren te bezoeken.

Een eenvoudige plaquette voor de gesneuvelden kon er ook niet af. De Indische bladzijde moest zo snel mogelijk worden omgeslagen en verder worden verzwegen.

In de recent achter ons liggende jaren is door de V.O.M.I. de draad weer opgenomen.

Onthulling gedenkplaat gesneuvelden Goes.

de rustbrengende patrouille te lopen. Hinderlagen, trekbonnem en mijnen waren dagelijkse kost en als we 's avonds dachten enige tijd rust te krijgen, werd je bivak nog eens beschoten.

Niemand waar je je angsten mee kon delen dan je kameraden, dat was toen en is nu eigenlijk nog zo. Want welke niet-veteraan begrijpt wat wij hebben meegemaakt? Wat heeft al die jaren opgekropte angst teweeg gebracht?

De opeenvolgende regeringen, die na de soevereiniteitsoverdracht ons land hebben bestuurd, zagen zich niet verplicht om iets te doen voor de veteranen en evenmin voor de nabestaanden van de gesneuvelden.

Ondanks het verzet van een bepaalde groepering alsmede van de media, die ons nog zwaarder dan zwart probeerde te maken, is onze vereniging er in geslaagd om in de diverse gemeenten een blijvende herinnering, en dus *Erkenning*, van de grond te krijgen.

Smoorenburg bracht de dank en erkentelijkheid uit aan het gemeentebestuur namens de nabestaanden van de gesneuvelden en de nog in leven zijnde Oud-Indiëgangers. Eindelijk is *Recht* gedaan, zo stelde hij en sprak de hoop uit dat nog vele gemeenten in Zeeland dit prachtige gebaar van de gemeente Goes zullen navolgen.

Alle kosten, voortvloeiende uit het

aanbrengen van de gedenkplaat, zijn door de gemeente gedragen.

Wij, Oudstrijders, hopen dat met de onthulling van de gedenkplaat en de te overhandigen oorkonde een periode van zwijgen is doorbroken. Dat de na ons komende generaties, net als wij nu, met opgeheven hoofd over de Indië-periode zullen terugdenken.

Wij zijn er trots op dat wij onze plicht hebben gedaan, ons opgedragen door de Wettige Overheid, aldus besluit Smoorenburg zijn toespraak.

Namens de vriendenkring van Oud 3-3 R.I. nam vervolgens dhr. W. Joziase het woord, daar van dit onderdeel 2 gesneuvelden uit de gemeente Goes afkomstig waren. Op 26 september 1946 is 3-3 R.I. naar Indië vertrokken met de "Kota Agoeng" en op 6 september 1949 in Nederland teruggekeerd.

18 sobats hebben zij achter moeten laten, waaronder A.J. Foudraïne en M.C. Kloet, beiden afkomstig uit Goes.

Dhr. Joziase memoreerde de omstandigheden waarin zij het leven lieten en gaf aan dat de gesneuvelden van het Bataljon tweejaarlijks in de "Cort Heiligerskerke" in Bergen op Zoom worden herdacht.

Vaarts stelde de spreker dat de Oud-Militairen van 3-3 R.I. bijzonder zijn ingenomen met de onthulling van de gedenkplaat in de gemeente Goes. De gebeurtenissen in Indië hebben reeds vele jaren geleden plaats gevonden. De onthulling zou dan ook vele jaren eerder op zijn plaats geweest zijn. Nederland heeft echter lang moeite gehad met zijn Indiëveteranen en de erkenning heeft lang op zich laten wachten.

Joziase verwees naar de uitspraak van de Minister President, dhr. W. Kok, gedaan tijdens zijn toespraak op 7 september 1995 bij de herdenking in Roermond.

Het is voor ons een geruststellende gedachte dat het gemeentebestuur van Goes met het aanbrengen van een gedenkplaat onze gevallen makers aan de vergetelheid heeft willen onttrekken.

Namens Oud 3-3 R.I. dankte dhr. Joziase het gemeentebestuur voor de medewerking. Het heeft ons goed gedaan.

De voorzitter van V.O.M.I. Nederland, dhr. J. Dijkema, eveneens aanwezig, richtte zich tot de aanwezigen. Ook deze herinnerde aan de behandeling die Oud-Indiëgangers in de ja-

ren na terugkomst hebben ondergaan, waarbij de Overheid ernstig tekort is geschoten in de begeleiding, erkenning etc.

De uitgezonden Nederlandse militairen hebben de hun opgedragen taak op een uitstekende wijze uitgevoerd en dit dikwijls onder de meest moeilijke, zware en gevaarvolle omstandigheden.

Indien de Nederlandse troepen niet waren uitgezonden zouden er zeker vele tienduizenden burgers meer zijn gekomen, vermoord door diverse terroristische groeperingen die een guerillaoorlog voerden tegen de Nederlanders en de eigen inwoners van onder andere Aziatische afkomst alsmede de Nederlands gezindten onder de bevolking.

De burgerbevolking was ons over het algemeen erg dankbaar dat er veel goeds werd verricht, denk onder meer aan de gezondheidszorg, herstellen van bruggen en wegen en het beschermen tegen terroristische elementen die ook hun leven bedreigden.

Het is niet juist de Oud-Indiëgangers te veroordelen.

Het is maar al te gemakkelijk na 50 jaar een oordeel te vellen.

De verantwoordelijkheid ligt echter volledig bij de toenmalige regering. Dat onze mannen zijn gesneuveld voor het ideaal van de vrijheid is toch geen discussiepunt meer?

Het is dan ook een zeer goede zaak dat gemeentebesturen, zoals nu in Goes, de volle medewerking verlenen aan het tot stand komen van een gedenkplaat voor de gesneuvelden in Ned.-Indië.

Wij stellen dit bijzonder op prijs en betuigen hiervoor onze hartelijke dank, aldus besluit dhr. Dijkema.

Na de toespraken werd naar buiten gegaan en werd de onthulling van de gedenkplaat verricht door de burgemeester en dhr. Smoorenburg. Aan weerszijden van het monument werd een erewacht gevormd door 6 bestuursleden van V.O.M.I. Zeeland. Na het houden van 2 minuten stilte en het blazen van de "Last Post" werden bloemstukken gelegd door het gemeentebestuur, V.O.M.I. Zeeland, Oud-Militairen van 3-3 R.I., 4-3 R.I., 4 G.R.J., 4 R.S. en door de vereniging Koreastrijders en verschillende nabestaanden.

Na afloop van de plechtigheid verzamelden de aanwezigen zich weer in het Stadhuis.

Op de aangebrachte gedenkplaat komen geen namen voor, doch een opschrift. Dit was de wens van het gemeentebestuur om te voorkomen dat er gesneuvelden zouden worden vergeten.

V.O.M.I. Zeeland is echter van mening dat de namen van de gesneuvelden niet mogen worden vergeten en deze onder de aandacht van het publiek moeten worden gebracht.

Overhandigde oorkonde aan gemeente Goes.

Daartoe zijn door de afdeling in eigen beheer twee oorkondes gemaakt welke zijn aangebracht, 1 in de hal van het Stadskantoor waar veel mensen langskomen en 1 in het dorps huis in Wolphaartsdijk.

Deze oorkondes werden vervolgens door dhr. Smoorenburg overhandigd aan de Burgemeester en dhr. Janse van de Stichting Dorps huis Wolphaartsdijk. Op de oorkondes zijn tevens de namen aangegeven van 2 in Korea gesneuvelde inwoners van Goes, daar deze, voorafgaand aan hun diensttijd in Korea, enkele jaren als oorlogsvrijwilliger in Indië hebben doorgebracht.

De namen zijn:

A.J. Foudraïne, geb. te Goes 1925, overleden te Bindjel 1947, 3-3 R.I.
L. Henneveld, geb. te Goes 1925, overleden te Palembang 1949, KNIL.
M.C. Kloet, geb. te Goes 1911, overleden te Medan 1947, 3-3 R.I.
C.J. Ventevogel, geb. te Goes 1925, overleden te Sumadang, 1948, 4-3 R.I.
A. v.d. Kreeke, geb. te Wolphaartsdijk

1925, overleden te Padalarang 1947, 4 GRJ

J. Remijnse, geb. te Wolphaartsdijk 1921, overleden te Padang 1949, 4 RS
D. de Blaaij, geb. te Wolphaartsdijk 1924, overleden te Mundungni(Korea) 1951

C. Jongenelen, geb. te Oudenbosch 1927, overleden te Vid. Berg 340 (Korea) 1953.

Na afloop werd nog enige tijd in een aangename steer met elkaar doorgebracht waarbij contacten zijn gelegd

en onderhouden, alsmede gegevens uitgewisseld. Iedereen was erg gelukkig en dankbaar dat het aanbrennen van de gedenkplaat gerealiseerd is kunnen worden.

G.C. Meeuwse, 2e sect.

Plaquette oud-Indiëgangers onthuld

In aanwezigheid van het voltallig college van burgemeester en wethouders, de bestuursleden van de Vereniging Oud-Militairen Indiëgangers Zuid-Holland Noord (VOMI ZHN) en de vele genodigden en belangstellenden onthulde wethouder Brouwer op 13 april j.l. in Moerkapelle voor het oude Raadhuis een gedenksteen met daarop de namen van D.L. van den Hoek uit Zevenhuizen

(overleden 6 juli 1946), A. Hoogerdijk (overleden 14 januari 1949), P.J. Zijlstra (overleden 10 februari 1949) en J. Cammaraat (overleden 6 september 1949) uit Moerkapelle. Deze sobats (vrienden) kregen daarmee alsnog dat eerbetoon, dat ze bijna 50 jaar lang moesten ontberen.

In zijn dankwoord stond dominee Estrik van de Nederlands Hervormde Kerk van Moerkapelle stil bij datgene waar de Nederlandse jongens in voormalig Nederlands-Indië voor stonden. Zij moesten de vrede en orde herstellen tegen een tegenstander die vrijwel uitsluitend uit gewapende burgers bestond. Tijdens de op-

leiding in Nederland echter werd niet gesproken over vechten tegen gewapende burgers. Op burgers schieten bestond niet. Daar waren onze jongens te fatsoenlijk voor!! Zo waren ze niet opgevoed. Zij hadden van thuis nog zoiets als waarden en normen meegekregen. Strijden doe je met open vizier en niet onder de dekmantel van burgers. Het zogenaamde Indonesische leger bestond weliswaar, maar je moest veel geluk heb-

ben om ze als zodanig te zien te krijgen. Voor het overgrote deel bestond de tegenstander uit door Soekarno opgehitste jonge burgers, die moordend en plunderend niets en niemand ontzagen, noch hun eigen volk, noch de Chinezen en zeker niet de Nederlanders en allen die met de Nederlanders samenwerkten, zoals de Ambanezen.

Dit geeft geen ruimte voor een beschuldiging van kolonialisme en aanverwant scheldarsenaal. Veeleer past eerbetoon en erkenning, dank, een gouden handdruk en een gouden afdruk in een zwarte steen voor hen die vielen ten teken van rouw en in een witte gedenksteen ten teken van de strijd om de vrede en de orde. Elke gemeente zou verplicht moeten worden om hun gesneuvelde jongens eer te bewijzen en dankbaarheid te geven met een gedenksteen als een bewijs van erkenning en dankbaarheid. Burgers hebben hun verplichtingen tegenover de gemeente, maar de gemeente heeft ook grote verplichtingen jegens haar inwoners. Een verplichting waar Moerkapelle zaterdag getuige van was.

Onze sobats

Ingescheept voor Indië kozen onze jongens zee, opgeleid voor veiligheid namen zij steer gehelmd de orde en vrede mee.

Aangekomen hebben zij gehoorzaam hun hoge plicht verstaan en zichzelf verloochend en ten koste van zichzelf hun taak gedaan. De nachten waren aardedonker, de dagen gevaarlijk benauwd, daarom in dreiging, bij hinderlaag, in

angst, nood en dood op God en op je maat vertrouwd.

Hoeveel gedachten hebben het Hart van Onze jongens bestormd.

Hun saamhorigheid, verbondenheid en strijd en gebed hebben de sobats tot een hechte eenheid gevormd.

Onze plaats moest vier gesneuvelde strijders aantekenen.

vier sobats, trouwe jongens, ferme soldaten: zie hier dit gedenkteken wat zij hebben mogen betekenen.

Helaas... hun graven zijn onder ons niet gevonden,

maar in de herinnering in ons hart

zijn onze sobats altijd met ons verbonden.

De jongens hadden een legernummer, meer nog een naam

en met hun namen en daden blijven zij in ons dorp voor altijd voortbestaan.

De vrijheid is met de dood door onze sobats betaald.

laat ons nu zien op die ene broeder, Christus Jezus. Die stierf, opdat Zijn Kerk Thuis zal worden gehaald.

Vier namen op een zeer gedenkwaardig monument.

Eén Naam tenslotte onder de hemel

gegeven voor de vrede met God in het beslissende moment.

Gesneuvelde sobats: zij verdienen een teken van gedenken

waar de familie en de vele vrienden zichzelf bij het hartverscheurende feit zich weg kunnen schenken.

Een klein psalmboekje keerde terug in ons land.

getuigend: zing door nood en dood, angst en lijden met je hart en ervaar Gods hand.

Drs. J.W. van Estrik

Onthulling gedenksteen voor gesneuvelde militairen Indiëgangers

Bij het herdenkingsmonument aan de Van Bemmellaan te Monster werd op 17 april een gedenksteen onthuld. Dit gedenkteken werd op initiatief van de Vereniging van Oud-Militairen Indiëgangers en de Veteranen Reünie Commissie Monster geplaatst, ter herinnering aan de uit de gemeente Monster afkomstige, gesneuvelde militairen Indiëgangers. Onder grote publieke belangstelling werd de steen onthuld door nabestaanden van de militairen onder toezicht oog van burgemeester P.G.A. Captijn.

De, qua formaat bescheiden, steen toont het logo "Burgelijk insigne van het Ereteken van Orde en Vrede". Ook is er een tekst ingehakt en wel "Ter herinnering aan hen die vielen - waar ook ter wereld - na 5 mei 1945". De steen is onder officiële ceremonie ingelegd in de bestrating vóór het plaatselijk oorlogsmonument.

Dag van bezinning.

Na het officiële moment aan de Van Bemmellaan werden alle aanwezigen uitgenodigd in de Raadszaal van het gemeentehuis. Burgemeester Captijn sprak zijn dankbaarheid uit namens de gemeente en gemeentebestuur aan de plichtvolle gevallen en achtergeblevenen in het voormalig Nederlands-Indië.

"Gezien de opkomst blijkt wel dat de gedachten nog steeds uitgaan naar de gevallen. Een onderwerp dat nog steeds leeft onder de Monsterse bevolking.

Daar een blijvende herinnering te plaatsen, kun je het leed - dat niet in

woorden is uit te drukken - wellicht enigszins verzachten. Dit is een avond van bezinning, een moment van stilte drukt meer uit dan lange verhalen", aldus Captijn.

Ingezonden door VOMI ZHZ.

OP ZOEK NAAR / OPSPORING VERZOCHT

Sobat G.A. Hamstra is op zoek naar adressen van contactpersonen van de verschillende reünie-commissies en doet het vriendelijke verzoek om onderstaande gegevens aan hem te willen doorgeven.

Wat was uw onderdeel en e.v.t. de bijnaam van het onderdeel.

Wanneer is het onderdeel vertrokken uit Nederland en met welke boot.

Wanneer is het onderdeel teruggekomen en met welke boot.

Waar was het onderdeel gelegerd.

Was er ook een Bataljonslid en zo ja, welk.

Verder zou hij graag in het bezit willen komen van:

veldpostbrieven, Kerst- en nieuwjaarskaarten, scheepskranten en militaire krantjes, die in Indië zijn uitgegeven;

emblem van de verschillende onderdelen;

Regiment- of Bataljonsaanduidingen.

Als dank ontvangt u van hem een lijst met 100 bijnamen van Regiment- en/of Bataljons.

Uw toezendingen graag zenden aan G.A. Hamstra, Kerkstr. 1, 9601 CN te Zuidhorn. Tel. 0594-505434.

Sobat van Klink is, namens de dochter van Oud-Indië militair Chris van Olphen, op zoek naar sobats die Chris hebben gekend.

Sobat van Olphen is reeds overleden en heeft tegenover zijn dochter nooit willen praten over die tijd.

Hij was als dienstplichtig militair van de lichte 1946 op 28 maart 1947 met het m.s. "Sloterdijk" vertrokken naar Indonesië en ontscheept in Tandjong Priok.

Hij was ingedeeld bij 4-3 R.I., overgeplaatst naar Staf 4-3, later bij 5-4-3 R.I. en daarna weer bij Staf 4-3 R.I.

Op 9 januari 1948 overgeplaatst naar Sub. Bat. te Batavia, waarna hij op 31-3-1948 per vliegtuig naar Nederland is vertrokken. Zijn legernummer was 26.07.09.041.

Diegenen die Chris van Olphen hebben gekend, worden verzocht om con-

tact op te nemen met sobat P.J. van Klink, Paulus Potterstr. 4, 2406 TX te Alphen aan de Rijn. Tel. 0172-474483.

Op 2 maart 1948 kwam het 413e Bat. Inf. op in de Cort Heijligerskazerne te Bergen op Zoom, 24 september 1948 vertrokken naar Indië met de "Johan van Oldenbarneveld" en terug naar Nederland met de "Harry Toller" in juni 1950.

Diverse keren is er voor het 413e Bat. Inf. een reünie georganiseerd met veel deelnemers. Toch missen wij nog diverse sobats die nog nooit een reünie hebben bijgewoond. Ook deze sobats zouden wij graag op de reünie begroeten.

Achterblijvers van het 413e Bat. Inf. stuur zo spoedig mogelijk uw naam en adres op aan het contactadres: J.P. Ots, Burg. Moorsstr. 22, 4631 ED te Hoogerheide.

U ontvangt snel bericht terug. Vorige reüniebezoekers behoeven niet te reageren.

Sobat R.J. van de Linden is op zoek naar L.J. (Joop) van der Ham, geboren 16-7-1927 te Delft. Geëmigreerd 6-8-1956 naar Canada.

Inlichtingen graag aan R.J. v.d. Linden, Langedijk 7, 6964 CJ Hall, Tel. 0313-654351.

Sobat J.J.C. Stramrood uit Ede is op zoek naar het boek "Het gebeurde in de Weteringschans", geschreven door D.H.G. Wakker (oom Daan).

Inlichtingen graag aan J.J.C.

Stramrood, Binnenhof 36

,6715 DP Ede.

Tel. 0318-638160.

Sobat Venneman, geboren 30-5-1927, zoekt sobats van het 18e Leger Genie Cie., omstreeks febr. 1948 t/m 1950 in

Indonesië en wil graag in contact komen met zijn sobats en wil graag het reünie-adres van genoemde Cie.

Inlichtingen graag aan:

P. Venneman, C. de Langestr. 3, 3207 EC Spijkenisse. Tel. 0181-644134.

Sobat D. Onderdelinden is op zoek naar sobats van de derde Cie. van 4-10 R.I., die omstreeks maart 1949 gelegerd waren in Tikaraksa (Bantamse) en afgelost werden door het pionierspel. van 432 B.I., waarna 4-10 is vertrokken naar Garoet. Graag contact opnemen met D. Onderdelinden, Oudedijk 40, 3062 AE te Rotterdam. Tel. 010-4112362.

Sobat P.N. Bosschaart is op zoek naar Jan Valentijn, vertrokken met de "Sloterdijk" op 4 juni 1946. Gediend hebbende bij 1e Infanterie Brigade Werkplaats 87 Engeland - Nederland - Ned. Oost-Indië, vervroegd naar huis gegaan wegens heimwee. Gehuwd 26 april 1946.

Reacties graag aan P.N. Bosschaart, C. v.d. Lindenstr. 63, 4463 VE te Goes. Tel. 0113-221758.

Sobat John (Joop) Antonides is op zoek naar Henk Brinks en Wim van der Kuy, die gediend hebben bij 1-1-1 R.I., voornamelijk op Noord-Sumatra. Reacties graag aan J. Antonides, 150 Edmonton Ave, Penticton, BC, V2A 2G8, Canada.

WIE HELP!!!

Mevrouw Jac. Holewijn zoekt boek: "Westerling de Eenling".

Wie weet waar en hoe ze daar aan kan komen?

Gelieve telefonisch contact op te nemen onder nummer: 023 5391920.

REÛNIE

Het voormalig 35e Hupva houdt op zaterdag 5 oktober a.s. haar 11e reünie in het reüniecentrum "KUMPULAN" op het landgoed Bronbeek te Arnhem. Wie tengevolge van adreswijziging of anderszins geen uitnodiging heeft ontvangen, kan zich aanmelden bij het secretariaat: A. Bruglemans, Raadhuisstr. 37A, 4701 PL te Roosendaal. Tel. 0165-533675.

De verbinding AHK Batavia 1946-1950 houdt op 26 sept. 1996 de 7e reünie in de Elias Beeckmankazerne te Ede (Kazernecomplex Ede/Oost). Rond het middaguur zal een korte herdenking plaatsvinden met kranselegging bij het monument ter nagedachtenis aan onze gesneuvelde kameraden. De reüniecommissie heeft het plan een herdenkings-envelop uit te geven in verband met het feit, dat het 50 jaar

geleden is dat wij in dienst zijn gekomen.

Nadere details zoals aanvangstijd e.d. zullen vermeld worden in de uitnodiging die in augustus zal worden toegezonden aan de leden die ingeschreven zijn bij de reüniecommissie. Inlichtingen te verkrijgen bij L.W.M. Ermerins. Tel. 070-3976449.

De reünie-commissie van het 432e Bataljon Infanterie houdt op 4 oktober 1996 haar 10e reünie in de JWF-kazerne te Assen.

Diegenen, die voor 15 juli a.s. nog geen bericht hebben ontvangen en toch de reünie willen meemaken, worden vriendelijk verzocht om voor 20 juli a.s. contact op te nemen met de secretaris van de reüniecomm., dhr. R. Grit, Balloo 90, 9458 TD te Balloo. Tel. 0592-241361.

De Staf-Cie. van 5-4 R.I. houdt op 11 oktober a.s. haar 2-jaarlijkse reünie in de Johan Willem Friso kazerne te Assen.

Ontvangst vanaf 10.00 uur. Voor inlichtingen: A. Fokkema, Jachtlaan 7, 8309 AZ te Tollebeek. Tel. 0527-651398.

A-5-1 R.I. (Assen - Celebes - Sumatra - 1947-1950) houdt de jaarlijkse reünie op donderdag 29 augustus 1996, in restaurant "Nieuwe Brug" te Ommen. Inlichtingen: W.W. Dussel, tel. 050-5258265 en D. Scharenburg, tel. 0341-417089.

Op donderdag 22 augustus a.s. wordt de reünie gehouden van 1e en 2e pel. van de D. Cie. van 5-9 R.I. in de "Vijverhof" te De Lichtmis (Nieuwleusen). Inlichtingen bij G. van Dalzen. Telefoon 038-3857501.

MOBILISATIE OORLOGSKRUIS

Onderscheiding per post verstuurd

Marten Nanne Vegter (zie foto) is blij en bedroefd tegelijkertijd. De 77-jarige Stadskanaalster werd meer dan een halve eeuw na de Tweede Wereldoorlog onderscheiden met het Mobilisatie Oorlogskruis. Vegter was helaas door griep niet in staat om de onderscheiding persoonlijk in Den Haag in ontvangst te nemen. Daarom werd besloten het kruis via de post naar de Westerparallelstraat 67 in Stadskanaal te sturen. vergezeld van een brief waarin stond geschreven dat de onderscheiding alsnog was toegekend wegens "zijn inzet onder buitengewoon moeilijke omstandigheden tijdens de politionele acties in Nederlands-Indië, waar hij als korporaal-verpleger talrijke gewonden heeft geholpen". Vegter is enerzijds blij met de medaille, omdat het toch een blijk van waardering is. "Maar het is jammer dat ik de onderscheiding per post heb gekregen.

Waarom hebben ze nu niet even de burgemeester van Stadskanaal ingeschakeld om de onderscheiding op te spelden".

In een eerste reactie laat wethouder Ben Heller van de gemeente Stadskanaal weten dat het college niet is benaderd om de onderschei-

ding uit te reiken. "Ik spreek puur op persoonlijke titel, maar ik weet zeker dat, als we in kennis waren gesteld van de onderscheiding, we absoluut medewerking hadden verleend". Volgens Heller is de kans zeer klein dat de onderscheiding alsnog door de burgemeester of een wethouder wordt opgespeld. "Daar is het nu te laat voor. Dat is mosterd na de maaltijd".

VOOR- AANKONDIGING UITREIKING DRAAGINSIGNE GEWONDEN

De EO (Evangelische Omroep) zal, met als streefdatum 7 september a.s., een documentaire uitzenden over een naar Nederlands Oost-Indië uitgezonden OVW-er.

Wij hebben gemeend dit reeds onder Uw aandacht te brengen en zullen U in het augustusnummer van de SOBAT hierover nader informeren.

Op donderdag 14 maart jl. werd een draaginsigne gewonden uitgereikt aan ons lid C.N. Reek.

Dit geschiedde op het Stadhuis van Vlaardingen, waar de burgemeester, de heer Stam, na een toepasselijke toespraak het draaginsigne opspeldde.

Sobat Reek werd op 27 juni 1947 ge-

wond door een vijandelijke kogel in de heup. Hij heeft lange tijd in het hospitaal te Modjokerto gelegen.

Tijdens de uitreiking waren naast zijn vrouw en kinderen ook twee broers aanwezig, die ook beiden in voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea hebben gediend. Deze familie heeft zodoende een grote bijdrage geleverd aan de toenmalige krijgsmacht.

Onze voorzitter G. de Jong hield zijn gebruikelijke toespraakje en herinnerde de burgemeester aan het verzoek tot realisering van een gedenksteen in Vlaardingen.

De burgemeester reageerde tot ons grote genoegen zeer positief door mede te delen dat Burgemeester en Wethouders accoord waren met een gedenksteen en dat alleen de gemeenteraad nog het groene licht moest geven.

Inmiddels heeft de werkgroep monument Vlaardingen, samengesteld uit de voorzitter van VOMI Zuid-Holland-Zuid G. de Jong, de penningmeester A. van Stanis en onze leden Keemink, van der Laan, Waijers en van der Marel, inzage gehad bij de burgerlijke stand van Vlaardingen in de overlijdensactes van de jaren 1941 tot en met 1962 om er zeker van te zijn dat alle namen van de in voormalig Nederlands-Indië omgekomen Vlaardingse militairen worden genoemd.

Wij hopen dat Vlaardingen zich aansluit bij alle gemeenten die reeds een gedenksteen hebben geplaatst.

Zuid-Holland-Zuid

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro- c.q. Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

C.N. Reek - Vlaardingen
Draaginsigne voor Gewonden - 14.03.96

Victor C. Bridié - 's-Gravenhage
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau - 26.04.96

A.L. Mattheijs - Almere
Ereteken voor Orde en Vrede - 22.09.95
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 03.06.95

J.G. Faessen - Echt
Lid in de Orde van Oranje-Nassau - 26.04.96

P.F.H. Hockers - Helmond
Mobilisatie-Oorlogskruis - 16.02.96

H. Rozendaal - Maasland
Ridder in de Orde van Oranje Nassau - 15.05.96

R.F.R. Beckman - Vaassen
Croix du Combattant de l'Europe - 11.05.96

Voor de Drager van het Gewonden Isigne zijn wij zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de anderen onze oprechte gelukwensen met Uw onderscheiding.

Voor U allen ons Eresalut.

En wat mijn onderscheiding betreft gaan mijn oprechte gelukwensen uit naar de hele V.O.M.I. en in het bijzonder naar de Sociale Commissie waar het in feite voor bedoeld is.

V.B.

BOEKBESPREKING

"DE GELE ARMBAND"

Door: Jan Koster.

Uitgeverij: Début, Treubstraat 35, 2288 EH Rijswijk. Tel.: 070-3994267. Rijswijk 1996.

Prijs: f 24,95. Geplastificeerde Paperback. 128 pagina's. ISBN 90 802348 4 2.

Gellustreerd met een aantal kleine sfeerfoto's.

Een romanachtig boekje. Aardig om te lezen. Het is zelfs een fantastisch boek. Maar dan in de letterlijke zin van het woord. De auteur beschikt over een rijke fantasie. Voor een romanschrijver overigens een waardevolle gave.

Bij het lezen van dit werkje vroeg ik mij, nieuwsgierig als ik werd, steeds weer af: "In welk land, op welk eiland van de bijna onmetelijke Indische archipel zou dit verhaal nu toch spelen?" Op de achterflap van het gele boekje: "De Gele Armband" wordt vermeld dat Koster bij een OVW-bataljon heeft gediend, dat geacht werd de orde en rust te herstellen op Nieuw-Guinea, Halmaheira, Noord-Celebes, Bali en Zuid-Sumatra. Rijkelijk gevarieerd voor één bataljon. De in dit reisjustige onderdeel dienende Indië-gangers blijken ook nog afkomstig te zijn uit het mij bekende West-Friesland, Rauwe kanten. Harde bolsters, blanke pitten. Reuze interessant.

Met uitzondering van Java, waar bijna alle oud-Indië-gangers kortere of langere tijd dienden, doorkruisten de OVW-ers van Koster's bataljon bijna de gehele Indonesische archipel, van het ene uiterste tot het andere. Maar zelfs deze bijna onvoorstelbare verscheidenheid van standplaatsen gaf mij geen enkel aanknopingspunt voor de plaats (of plaatsen) waar de verhalen van Koster zich hebben afgespeeld. Ze speelden in oer- en regenwouden.

Dus wellicht Sumatra. Maar tja, afgelegen kampongs, diep in het oerbos, die bereikbaar waren met carriers en zelfs jeeps en drietonners, lijkt niet waarschijnlijk. Halmaheira dan misschien? Maar waren daar spoorlijnen?

Nieuw-Guinea? Het regende in

Koster's patrouille-gebieden wel vaak en hard... Maar was de bevolking aldaar toen al zo geciviliseerd?, als de in "De Gele Armband" beschreven Papoea's (Indonesiërs)? Noord-Celebes, c.q. de Minahassa, Menado? Zijn daar regenwouden? Bali? Ook dit eiland der demonen en Hindoe's komt volgens mij niet in aanmerking, I don't know.

De persoons-namen van de Indonesiërs, die in Koster's roman voorkomen geven ook al geen opsparing. Die namen klinken je in de oren als de pseudoniemen van Mars- en Venus-bewoners, uit science-fiction romans.

Koster heeft echt een ondoordringbaar rookgordijn door de geografische locaties van zijn avonturen gelegd.

Vaak vraag je je af bij het lezen van dit relaas: is "De Gele Armband" dan toch een persoonlijk verslag van Jan Koster's dienattijd in de Oost? Maar daar behelst het boek weer te veel toevallige samenlopen van omstandigheden voor.

Dit werk is echt een bijna volmaakte mystificatie. Het gebeurde in mijn leven enkele keren, dat ik droomde, in een ver en exotisch land te zijn en toch gewoon met de ingeborenen te kunnen praten. De taalbarrières waren weggevallen. Wie schetst mijn verwondering, dat dit wonder zich in Koster's ook in de praktijk blijkt voor te doen. Een enkele keer droomde ik zelfs dat ik kon vliegen. Voer voor psychiaters.

Koster's bataljon opereerde ook vaak in de buurt van demarcatielijnen. Waren die er op de eilanden waar dit zo rijkelijk met gemotoriseerd materieel uitgeruste OVW-bataljon vocht en leefde? Maar het is tenslotte een roman en daarin zijn dichterlijke vrijheden toegestaan. En zoals ik al in de aanhef van deze recensie zei, het is best aardig om te lezen. Jan Koster schrijft goed en produceerde een leuke afwisselende harmonieuze verhalenbundel. Het is weer eens iets anders als de vele herinneringsboeken, waar wij, van de hand onzer sobats, aan gewend zijn. "De Gele Armband"

bleedt ons 41 sappige verhaaltjes, gekruid met sex en onverbloemd Indisch soldatenjargon, Humor en ruwe kout. Ja waarlijk, werkelijk iets volkomen anders dan we gewend zijn over en van de Indië-gangers te lezen. Een curieus boekje.

J. Zwaan.

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

G.M. Reijman	Goes
H. Lokkers	Sluis
Joh. Withoos	Winnipeg
	Manitoba
A. Traa	Oirschot
B. Salomons	Nieuw-Balings
H.F. Meijer	Raalte
H.J. de Boer	Genemuiden
Mw. A. Habes-ter Wal	Haarlem
J.P. van Wezel	Alphen
C. Janssen	Huizen
P.H. Duchateau	Maastricht
J. Bretelen	Hardegastijp
A. Kok	Rotterdam
J. Woordmeijer	Assendelft
A. Kortlever	Arnhem
J. Zantings	Nieuwleusen
H. Guliker	Urthoorn
F. Broekstra	Huizen
P. v/d Berk	Heerlen
Mw. M.W. Amburghout-Zandstra	Santpoort-Z.

sociale
CEB-
VOMI

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

VERENIGINGSNIEUWS

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
5531 GW Berger,
Tel. 0599-235666.

Terug kijkend naar onze jaarvergadering nog een enkele toelichting op de bestuursverkiezing. Dit voor hen die de vergadering niet hebben kunnen bezoeken.

In de plaats van dhr. Bolt, niet herkiesbaar volgens de agenda, hebben nu reeds enkele bestuursleden van de nieuwe afdeling Dalen zitting genomen in het prov. bestuur. We hebben daarin welkom mogen heten dhr. H. Schulte uit Coevorden en mevr. A.M. de Vis-Bloem uit Dalen. Het bestuur ziet er nu zo uit zoals we dit graag wilden. Alle 4 afdelingen binnen onze vereniging zijn nu met 2 personen vertegenwoordigd.

Voor dhr. Vos, onze penningmeester, die zich niet herkiesbaar had gesteld, waren geen kandidaten ingediend, zodat wij met een vakant penn.meesterschap verder hadden moeten gaan.

Gelukkig blijkt er iemand te zijn, die zich waarschijnlijk beschikbaar zal stellen om op de jaarvergadering van 1997 het penn.meesterschap over te nemen.

Om het jaar '96/'97 toch bestuurlijk goed door te komen, heeft dhr. Vos gemeend zijn functie binnen het bestuur met één jaar te gaan verlengen. Wij zijn hem daar erg dankbaar voor. Maakt u hem het leven niet al te zuur door uw betalingen te lang op te schorten. Met elkaar redden we dat toch wel?

De heren Bastiaans, de Leeuw en Snoeken zijn bij enkele kandidaatstelling herbenoemd.

Tot slot nog een ereafluit voor "De Hoge Dennen" in Witteveen. De stampot was weer voortreffelijk. Even nog naar de komende maanden kijkend. We hopen met u op een mooie zomer, maar als die straks weer op zijn eind gaat lopen zult u alweer de uitnodiging voor onze VETERANENDAGEN van 2 en 3 oktober '96 in de brievenbus vinden. Noteert u alvast de data?

Er zullen weer antwoordstroken ingestuurd moeten worden en we willen u

vragen voor de goede gang van zaken, dit zo spoedig mogelijk te willen doen. Een fijne zomer toegewenst.
J. Plat

Afdeling Dalen.

We kwamen 21 maart '96 in restaurant Cornelis bijeen, waar dhr. Frome voor ons een interessante inleiding hield over de invaste in Normandië, vergezeld met dia's over de Franse kust en achterland. Dhr. Frome heeft deze invaste zelf meegeemaakt en wist er boeiend over te vertellen. Voor de pauze gingen de dia's over de gevechtshandelingen aan de Franse kust, de landing en verovering van het achterland.

Na de pauze toonden de dia's voertuigen en wapens die in die tijd gebruikt werden.

Na een leuke verloting kon voorzitter Schulte een gezellige middag afsluiten die door een 75 veteranen werd bezocht.

Anneke v.d. Vis-Bloem

Afdeling Hoogeveen

Als afsluiting van het seizoen '95/'96 onze laatste contactmiddag van 11 april in de Mauritsshal te Hoogeveen. Om precies twee uur opende voorz. Hagenbeek de bijeenkomst. In een kort openingswoord wenste hij iedereen een mooie en gezellige middag. Er werd dank gebracht aan dhr. Bos en zijn medewerkers uit Zuidwolde voor de negen nieuwe leden, die de afdeling Hoogeveen en omgeving rijker was geworden.

Hierna kreeg dhr. Niemeijer de gelegenheid om voor ons een film te draaien. In twee maal een half uur nam hij ons mee naar de Giethoornse plassen. De film had als titel: "Stap eens in de punter". In de punter gezeten voeren wij langs hele mooie plekken en door de vier jaargetijden.

De verloting aan het eind van de middag viel eveneens weer goed in de smaak.

Onze eerste contactmiddag voor het seizoen '96/'97 zal zijn op 17 oktober '96. Wij hopen nu eerst te genieten van de zomer en de vakantie. Het bestuur van de afd. Hoogeveen en omgeving wenst u dan ook een goede tijd toe.

H. Giethoorn

Flevoland

Secr. Oevergriend 13,
1356 EA Almere.
Tel. 036-5318972.

Je schrikt tegenwoordig bijna om een "NIEUWSBRIEF" te componeren, helaas moeten wij u melden dat een zeer trouw lid van ons is heengegaan.

IN Memoriam

Zaterdag 6 april ontvingen wij de droeve boodschap dat Mevrouw de wed. Jeltje van Rijn-Hoornstra, op 3 april in de leeftijd van slechts 55 jaar was overleden.

Jeltje was de trotse weduwe van een OUD MARINIER, hetgeen zij met verve uitdroeg. Hoewel zij woonachtig was in Amersfoort wilde zij persé lid zijn bij VOMI "FLEVOLAND", wij zullen haar node missen.

Wij wensen de nabestaanden van onze "SOBATTIN" de kracht en sterkte dit verlies te dragen. JELTJE...SELAMAT TIDOER!!!!

Helaas moesten wij een beroep doen op de clementie van de "FLEVOLANDERS" ten aanzien van de late verschijning van de nieuwsbrief en verslagen. Het bestuur (gelukkig m.u.v. ondergetekende) was of is nog in de "lappenmand"; de "minister van financiën" Henk Smeeke is aan het duelleren met zijn rikketik; Klaas de Groot werd getroffen door een (gelukkig) lichte hersenbloeding; "Makrelen Ko" is onder behandeling van een therapeut en onze "Muziek-Machinist", Paul van Gelderen, vertoefde in bed met een zware kou en zo worden wij allen helaas geconfronteerd met leeftijds-perikelen. Gelukkig zitten allen inmiddels weer in de "lift".

De bijeenkomst op 2 maart j.l. (noodgedwongen een week vervroegd) had een rustig en gezellig karakter; de lunch, verzorgd door onze vertrouwde "BAR-NIMFEN", was weer uit de kunst; het geplande "discussie-uurtje" verliep wat stroef, moet kennelijk nog wennen. De bingo en laterij verlopen als gewoonlijk met de nodige hilariteit. Ondanks het koude en gure weer was er toch een redelijke opkomst. Mede door datzelfde weer,

vertrokken enkele Sobat's wat eerder dan gewoonlijk, werd het "nabomen" danig ingekort en kon de "hoornblazer" de aanval om ± 16.30 uur afblazen. Wij mochten weer terugzien op een positieve bijeenkomst en konden er leering uit trekken!

Er zijn nog een paar Sobat's, die hun "VOMI-PREMIE" nog moeten voldoen. Willen zij even in hun "KNIP" loeren waar de "buit" verscholen zit. De penningmeester zal u dankbaar zijn, want ook uw portie is reeds afgedragen aan VOMI-NEDERLAND!

Wilt u uw correspondentie voor VOMI FLEVOLAND uitsluitend naar het secretariaat zenden?

De "Stichting 4 / 5 Mei Comité Almere" vroeg assistentie van VOMI-leden bij haar tentoonstelling "Dagelijkse leven in de 2e wereldoorlog" in het stadhuis.

De ledenvergadering/bijeenkomst op 20 april j.l. verliep, na een stil saluut gebracht te hebben aan Jeltje, wat vergadering betreft, supersnel. Bij de mededelingen moest de voorzitter helaas melden, dat onze Pasar-Malam "Koningin", Corry v.d. Bom, een ernstig auto-ongeluk was overkomen en was opgenomen in het Zuider-Ziekenhuis te Rotterdam. Zuster Daisy Frantzen heeft haar namens VOMI "FLEVOLAND" een bloemenhulde gebracht. Wij wensen Corry een zéér spoedig herstel!!!

Het verslag van de penningmeester gaf geen problemen (het verslag van de kascommissie komt later i.v.m. de gezondheid van Henk Smeekes); ook het jaaroverzicht 1995 kon kennelijk een ieders goedkeuring wegdragen en bij de rondvraag viel een doodse stilte (een modern applaus??).

Hierna mocht de voorzitter de ledenvergadering afsluiten en gingen wij over tot de orde van de bijeenkomst.

Jammer genoeg kon een geplande "Indische culinaire demonstratie" geen doorgang vinden. Wij hadden gehoopt om speciaal voor de dames en geïnteresseerde Sobat's iets nieuws te brengen.

Door een fusie bij het bedoelde bedrijf en dus nieuwe richtlijnen ging het feest (voorlopig???) niet door, volgende keer beter!

Na de eerste bingo was het weer tijd voor de vertrouwde lunch in de bekende familiesloer. Nadat een ieder weer een "peroet besar" had, eventueel aangevuld met enig, al dan niet alcoholisch vocht, werd de strijd met de gezelligheid weer opgepakt en de

rest van de bijeenkomst in "gepaste-dronkenschap" doorgebracht. Om ± 16.30 uur wenste de voorzitter, onder dankzegging voor hun aanwezigheid, een ieder wel thuis.

Het ligt in de bedoeling om op 1 juni wederom een "Open-VOMI dag" te houden in onze Tangsi "KOLKZICHT". Wij hopen vele Sobat's met kennisen en/of nieuwe Sobat's te mogen begroeten. Wij trachten o.a. een dia-presentatie over Indonesië te realiseren. Pasar-malam etc. etc. 20 juli wordt in principe een "normale" sociëteit-bijeenkomst, doch 21 september (was 14 september) staat n.a.v. een suggestie van Dick Bink, in het licht van een algemene "verjaardag" met o.a. levende muziek. U hoort nog nader!

SELAMAT DJALAN.

Frits Franzen

Friesland

Secr. Drastlaan 68,
8303 EE Emmeloord.
Tel. 0527-616717.

Aan de lange en koude winter is nu (eind april) naar het schijnt een einde gekomen en op het moment dat u dit leest bent u die koude periode waarschijnlijk al weer vergeten en geniet u van de zomerse activiteiten.

Sinds de laatste Sobat hebben we nog een tweetal activiteiten gehad. Op 12 april hielden we op de vliegbasis onze ledenvergadering. Ondanks het feit dat, op verzoek van de commandant vliegbasis, de dames in dit geval thuis bleven (of juist daarom?) hadden we een volle zaal en dat mag zeker tot tevredenheid stemmen.

We herdachten met een ogenblik stilte de 21 Sobats die het afgelopen jaar zijn overleden.

In het bestuur werden de heren Holwerda en Leeman bij acclamatie herkozen. Er waren geen tegenkandidaten.

De heer Scheepstra was in de kascommissie aftredend. Zijn plaats werd ingenomen door de heer Jagersma.

Op 24 april was er een gezellige bijeenkomst in "Bloemketerp" in Franeker voor Indië-veteranen, woonachtig in de gemeente Franekeradeel. Deze bijeenkomst is in hoofdzaak georganiseerd door onze voorzitter, die zelf in deze gemeente woont. Hij kreeg het voor elkaar dat de ge-

meente en diverse banken deze bijeenkomst voor het grootste deel financierden.

Het woord werd gevoerd door de burgemeester en onze vriend Sjoerd Lapré, die, zoals we dat van hem gewend zijn, een gedegen toespraak hield. Verder vertoonde Piet van der Zee een verkorte versie van zijn voortreffelijke diaserie en toonde de beheerder van "Bloemketerp" met gepaste trots zijn prachtige complex. De middag werd afgesloten met de traditionele nasmaaltijd, een middag waaraan tachtig deelnemers met genoegen zullen terugdenken.

Reizen

De dagreis naar o.a. de "Zaanse Schans", welke in mei gehouden wordt, is volledig volgeboekt.

Voor de Rijnreis in september zijn een 52-tal hutten besproken, zodat we van een succes kunnen spreken. De naam van de boot hebben we alvast maar veranderd in "Grote Beer". Na afloop kunnen we uiteraard pas weten of het echt een succes was.

Viegbasis

Als u dit leest dan zal de bijeenkomst op de vliegbasis waarschijnlijk net achter de rug zijn. We hebben geprobeerd een aantrekkelijk programma samen te stellen en hopen op een grote opkomst.

Dit is dan de laatste bijeenkomst van dit seizoen. We hopen in het najaar weer present te zijn en u te ontmoeten op onze jaarlijkse herdenking in het Rengerspark op 31 augustus.

Tot slot nog even een oproep aan de late contributie-betalers.

(ze hebben allen bericht gehad): U laat ons toch niet in de steek? Het vorige jaar betaalden alle leden hun contributie!

En dan nog een woord van dank aan allen die vrijwillig hun contributie verhoogden, het verlicht de taak van onze penningmeester aanzienlijk.
Henk Leeman

Limburg

Secr.: L.C. Zéguers, Ailbertuslaan 76
6461 TC Kerkrade
Tel.: 045-545 40 13

Bijeenkomsten

Bij de achter ons liggende "veteranenbijeenkomsten" waren, over het

algemeen genomen, maar een matig aantal sobats aanwezig. Ondanks dat, konden wij toch op iedere bijeenkomst enkele nieuwe leden noteren. Het blijft echter toch vreemd dat wij altijd weer te horen krijgen dat men nog nooit van het bestaan van de VO-MI heeft gehoord.

Ook is het vreemd dat er nog leden zijn die niet schijnen te weten dat ook de echtgenote, e.g. echtgenoot of partner, niet alleen maar van harte welkom zijn bij al onze activiteiten, maar dat wij dat zelfs toejuichen. Dus sobats, laat u in de toekomst vergezellen van uw levenspartner; ook zij hebben recht op de informatie en wat dies meer zij die gegeven wordt. En ook zij hebben het recht om daadwerkelijk aan de bijeenkomst deel te nemen, door bijvoorbeeld het stellen van vragen.

De "veteranenbijeenkomsten" die gedurende de rest van het jaar nog gehouden worden zijn:

- 24.09 Café-Restaurant "Gulikshoes", Ophoven 1 te Sittard.
- 06.10 Café-Restaurant "De Sport", Wilhelminalplein 14 te Horst.
- 22.10 Café "Apollo" Mariaplein 15 te Helden.
- 12.11 Café-Restaurant "t Groene Woud", Graafschap Hornelaan 12 te Weert.

In Echt zal naar alle waarschijnlijkheid op 19 of 26 november nog een bijeenkomst ingelast worden.

De aanvang van de bijeenkomsten is steeds om 14.00 uur (zaal open 13.00 uur), einde ca. 17.00 uur.

Excursies

AWACS

Van de leiding van de AWACS-vlieg-basis ontvingen wij het bericht dat, vanwege de zeer vele aanvragen voor een rondleiding op de vliegbasis, de door ons voorgestelde data niet in aanmerking komen. Men stelt in deze als eerste datum 5 september voor en een volgende ergens in oktober of november. De vliegbasis-leiding heeft ons beloofd de exacte datum van deze tweede rondleiding zo spoedig mogelijk te laten weten. Even afwachten dus nog.

NORMANDIË

Bij voldoende belangstelling kan er in het najaar (oktober/november) een 3-daagse reis naar Normandië georganiseerd worden (per "Royal Class" touringcar).

De kosten hieraan verbonden bedra-

gen f 250,— per persoon (op basis van halfpension).

Geïnteresseerden worden verzocht dit, liefst zo spoedig mogelijk, kenbaar te maken (telefonisch, dan wel schriftelijk) aan het secretariaat.

Noord-Brabant Oost

Secr. J. van der Ham,
De Kraan 60, 5056 EC Berkel Enschede.
Tel./fax 013-5333699.

Bijeenkomst in Boxmeer

Op 27 februari j.l. hielden wij een druk bezochte bijeenkomst in Boxmeer, waarvoor de Brabantse leden en niet-leden in deze regio waren uitgenodigd.

Ook hier was de animo om zich als lid aan te melden zeer groot; zo'n 16 nieuwe leden meldden zich die middag aan.

Bijeenkomst in Oss

Op 28 maart j.l. was er een druk bezochte bijeenkomst in Oss, waar wij zo'n 12 nieuwe leden konden inschrijven.

Door Mevr. Verhoog werd een gedicht, getiteld "STERVEN", voorgedragen, welke voordracht onder doodsde stilte werd aangehoord.

Het was, zoals vancouds, een gezellige middag waaraan de vertoning van de videofilm "Sawahtrappen met Oom Coen" zeker bijdroeg.

Ook konden wij weer rekenen op de steun van dhr. Vink van de SDV. De schrijvende en fotograferende pers was ook deze middag aanwezig en er is in het Brabants Dagblad een uitvoerig artikel over deze bijeenkomst verschenen.

Middelrode

Zoals in het vorige nummer van SOBAT gemeld, hield de historische vereniging Berlicum/Middelrode in de week van 13 t/m 21 april een tentoonstelling in Middelrode en dit ter ere van de destijds uitgesonden inwoners van Berlicum en Middelrode. Deze 2 weekends zijn zeer druk bezocht geweest en onze vereniging heeft op de twee zaterdagen en zondagen steeds twee filmvoorstellingen verzorgd en iedere keer zat ons "bioscoopzaaltje" nagenoeg vol. De vertoende videofilm oogste veel succes en ook bij deze gelegenheid konden wij 5 nieuwe leden inschrijven.

Jaarvergadering

Op 16 april j.l. hielden wij onze jaarlijkse ledenvergadering die zoals het bij een goed beleid gewoon is, probleemloos verliep.

Wij zullen in 1997 onze jaarvergadering zodanig plannen dat dit tijdig in de SOBAT aangekondigd kan worden; de per stadspost verzonden uitnodigingen zijn helaas niet allemaal ter plekke bezorgd.

Helmond

Op 22 mei is er een bijeenkomst in Helmond; over de afloop daarvan zult u in het augustusnummer kunnen lezen.

Vught

Over deze excursie, die op 1 mei heeft plaatsgevonden, zult u ook in het augustusnummer kunnen lezen.

Oudste lid

In de SOBAT van december 1995 (nummer 44) vermeldden wij de inschrijving van een lid van 80 jaar oud. Dit was echter niet het door ons veronderstelde record, want ons lid K. Stavastius uit Tilburg (toen hij nog in Noord-Holland woonachtig was, lid van VOMI Noord-Holland) hoopt op 26 juli a.s. de leeftijd van 85 jaar te bereiken en dit is het vermelden zeker waard.

Vrijvervoer 1996

Indien u bij het ontvangen van uw veteranenpas bericht heeft gekregen dat u voor dit jaar niet meer in aanmerking komt voor de 2 (gratis) dagkaarten, gelieve u dit, liefst schriftelijk, aan de secretaris kenbaar te maken. Er wordt aan gewerkt om deze alsnog te kunnen verstrekken. Geeft u dan ook het nummer van uw veteranenpas op.

Vakantieperiode

Ook uw bestuur heeft behoefte aan vakantie en het kan daarom voorkomen dat u bij de secretaris geen gehoor krijgt.

Er worden maatregelen genomen om toch uw berichten in ontvangst te kunnen nemen:

1. de secretaris zal zijn telefoon-aansluiting, bij langere afwezigheid, laten doorschakelen naar de 2e secretaris.
2. de secretaris zal, bij korte afwezigheid, bereikbaar zijn via zijn antwoordapparaat, waarop u dan uw boodschap kunt inspreken.
3. de secretaris heeft, bij korte afwe-

zigheid, verzuimd het antwoord-apparaat in te schakelen; mopperen helpt hier dan ook niet meer!

Wij zullen u na de vakantie op de hoogte brengen van onze verdere plannen dit jaar.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

2e sect. Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel, Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal, Tel. 0165-560546.

Bijeenkomst in Zevenbergen

Op 19 maart hadden wij weer een bijeenkomst in de zaal van onze sobat Aarts in Zevenbergen. Ruim 100 personen bezochten deze door velen zeer gewaardeerde lokaliteit.

Onze voorzitter was weer op zijn best en dank zij de inzet van de familie Aarts lijkt elke bijeenkomst daar op een gezellig familiegebeuren.

De families van Dongen en Machielse zorgden weer voor leuke prijsjes voor de loterij en Piet Bosselaar en Jan van Darst verzorgden de rest. Namens allen hartelijk dank voor jullie inzet.

De alg. ledenvergadering en de viering van ons 10 lustrum in Kruisland

Op 18 april hielden wij in de zaal KOCH te Kruisland in de voormiddag onze jaarlijkse algemene ledenvergadering met daaraan gekoppeld de viering van het 5-jarig bestaan.

Ondanks het mooie weer waren er 225 deelnemers. Onder hen de landelijke voorzitter, de heer J. Dijkema en de heer F. Hogeland van het Min. van Defensie.

Onze voorzitter, de heer J. Mol, opende de vergadering op zijn eigen welbekende wijze. Deze keer stond hij wat langer stil bij de herdenking van de overledenen, waarna één minuut stilte.

Vervolgens feliciteerde hij alle aanwezigen met het 5-jarig bestaan van V.O.M.I.-Noord-Brabant West en vertelde nog eens hoe alles in zijn werk was gegaan.

Kort nadat hij lid was geworden, werd hij gevraagd voorzitter te worden van V.O.M.I.-Noord-Brabant. Tot dan toe was de heer Nets uit Zevenbergen voorzitter.

Deze functie heeft de heer Mol be-

kleed tot Brabant werd opgesplitst in Brabant West en Brabant Oost. Deze splitsing was nodig omdat de afstanden om bijeenkomsten e.d. bij te wonen voor veel leden te groot werden. Na de splitsing werd de heer Mol voorzitter van V.O.M.I. Noord-Brabant West.

Nu bestaat V.O.M.I. Noord-Brabant West dus 5 jaar. Het ledental is sinds de oprichting van West meer dan verdubbeld.

De punten van de agenda werden in een vlot tempo afgewerkt. Drie van onze bestuursleden waren aan aftreden toe, n.l. J. Mol, L. Jansen en A. van Nassauw. Van deze drie wilde de heer L. Jansen niet herkosen worden, daar hij al enige tijd ziek is. Voor zijn plaats was er een kandidaat, n.l. de heer J. Mallpaard, een Nieuw-Guineaganger. De bestuursleden werden door handopsteken gekozen.

Namens de kascommissie, bestaande uit de heren van Mastigt, Nooijens en den Besten, verklaarde de heer den Besten de stukken te hebben gecontroleerd en in orde bevonden. Van deze commissie komt de heer van Mastigt niet meer terug (termijn 3 jaar). In zijn plaats heeft de heer A. van Hooijdonk zich bereid verklaard hierin te participeren voor de komende drie jaar.

Na afloop van de vergadering werd een begin gemaakt met de viering van ons 5-jarig bestaan. Al onze leden hadden bij de uitnodigingsbrief voor deze viering een mooie pen ontvangen met de inscriptie: "Voml - West Brabant 5 jaar".

Ons bestuur had een aantal mensen uitgenodigd de feestmiddag van ons 5-jarig bestaan bij te wonen. Onder hen Mevr. Zuidwegt van de S.D.V. en vertegenwoordigers van Madjoe, V.O.M.I. Z.-Holland Zuid, Zeeland en Brabant Oost.

De feestmiddag begon met een uitgebreide Brabantse koffietafel in buffetvorm, waarvan 235 personen heerlijk konden genieten.

Na een korte pauze trad voor ons op de dansgroep "ILIMA TROPICAL DANCERS" met Polynesiëse, Hawaïaanse en Nieuw-Zeelandse dansen, wat zeer op prijs werd gesteld.

Tijdens de pauzes werden we voorzien van de nodige hapjes en drankjes.

Wij kunnen terugkijken op een zeer geslaagde dag.

Programma in het najaar

De volgende bijeenkomsten zijn vastgelegd en beginnen om 13.30 uur. Het kopje koffie staat voor u klaar.

1. dinsdag 27 augustus in de Raaryberg, Antwerpsestraatweg 267 te Bergen op Zoom.
2. woensdag 18 september in zaal Doornbos, Abdijstraat 26 te Breda.
3. dinsdag 15 oktober in zaal Aarts, Stationsstraat 37 te Zevenbergen.
4. dinsdag 12 november in het gebouw "De Wieken", Gezellelaan 19a te Roosendaal.

NOTEER DEZE DATA ALVAST IN UW AGENDA.

Noord-Holland

Sect. E. Pereboom, Postbus 2163, 1000 CD Amsterdam.

Ziektekosten

Van onze sobat F.J. Schaaf uit Amstelveen kregen wij de volgende tip. Die sobats, die ooit Rijksambtenaar zijn geweest kunnen gebruik maken van de regeling Ziektekosten Voorziening Overheids personeel. De Z.V.O. geeft (voormalige) Rijksambtenaren een tegemoetkoming in hun ziektekosten. (Mits particulier verzekerd, red.). Ook voor wie verzekerd is blijven er altijd ziektekosten voor eigen rekening, zoals: - de jaarlijkse premie (laagste klasse) - kosten die de verzekering niet (geheel) vergoedt (o.a. tandarts, brillen, glazen, eigen risico, e.d.). Inlichtingen en aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij: Min. van Binnenlandse Zaken, D.Z.V.O., Postbus 30005, 7800 RA te Emmen. Tel. 0591-682380.

Bijeenkomst Beverwijk

Op 14 maart werd een regiobijeenkomst gehouden in Beverwijk.

Om 10.30 uur hadden 37 van de 155 uitgenodigde sobats, waarvan 18 met hun partner, aan onze uitnodiging gevolg gegeven. 8 sobats hadden zich enkele dagen voor de bijeenkomst aangemeld wegens ziekte of bezoek aan een arts en zes sobats die zich aangemeld hadden, zijn niet komen opdagen. De sfeer was uitstekend en de vrijwilligers van de voetbalvereniging "De Kennemers" hebben er alles aan gedaan die dag voor ons tot een fijne dag te maken. Na de opening door de voorzitter werden de aanwe-

zigen in de gelegenheid gesteld het bestuur vragen te stellen. Van die gelegenheid werd op ruime schaal gebruik gemaakt. Na het aperitief en de lunch vertoende Klaas Orteloo zijn diacomplatie, genaamd "Sawah trappen met Oom Coen", die ook hier veel lof oogstte. Met deze vertoning die in Noord-Holland vijf keer plaats vond, menen wij een zeer goede keus te hebben gedaan. Na de vertoning vand de gebruikelijke verloting plaats die onze kas weer aanvulde. Het geheel kon deze keer door de weer geheel herstelde Han Harmsen en zijn vriend Max muzikaal omlijst worden. Om 16.00 uur ging een tevreden club sobats weer huiswaarts.

Jaarvergadering 1996

Op 9 april 1996 hield VOMI Noord-Holland haar jaarvergadering in de Marine kazerne te Amsterdam. 133 sobats, waarvan 53 met hun partner, waren om ± 10.30 uur aanwezig. Na de opening door de voorzitter werd het jaarverslag 1995, de notulen van de vergadering van 3 mei 1995 en het financieelverslag 1995 behandeld. Enkele leden wilden in het jaarverslag een uitgebreidere verslaggeving over de bezoeken van de bestuurders aan de vergadering van VOMI-Nederland. De secretaris ontraadde dat, omdat de belangrijkste besluiten in de Sobat verschijnen onder het hoofd "Van de bestuursafdeling" en overnemen van dat soort gegevens leidt tot dubbeluren die veel geld aan portkosten. Immers je moet die stukken aan ca. 700 leden zenden. Op de regionale- en jaarvergaderingen is ruimte genoeg om over die onderwerpen vragen te stellen. Nadat nog een kleine discussie over het financieelverslag en de begroting had plaatsgevonden, werden de heren A. Nachbahr (Saest), J.H. Prenger (Amsterdam), A.J. Wittebrood (Veleerbroek) in de commissie van beroep, art. 7 statuten, benoemd en de heren G. van Olst (Alphen a.d. Rijn), J.H. Prenger (Amsterdam), A.J. Wittebrood (Veleerbroek) in de kascontrolecommissie benoemd. Daarna volgde de bestuursverkiezing. Van de aftredende bestuursleden, de heren Dijkhuizen, Kuyt en Lith, werden de heren Kuyt en Lith herkozen. Na een gezellig samenzijn aan de bar, volgde een voortreffelijke rijstmaaltijd. Na de gebruikelijke loterij na de

lunch en het genieten van de muziek van Han en Max keerden wij om ± 16.00 uur huiswaarts.

Adressen

Enkele personen zijn vertrokken zonder hun nadere adres door te geven aan de secretaris. Wie van de sobats kent hun nieuwe adres? Het gaat om de sobats: H. v.d. Akker, Mierenmeent 116, 1218 EL te Hilversum. R. Kamstra, Spoelloan 50, 1964 TC te Heemskerk. P. Koudijs, Oostersingel 16, 1671 HC te Medemblik. K. Los, Bannewaard 69, 1824 EB te Alkmaar. F.B. Wassing, Wingerd 44, 1944 ND te Beverwijk. Gaarne het nieuwe adres doorgeven aan de secretaris van VOMI Noord-Holland.

E. Pereboom

Overijssel

Secr. Almloseweg 80,
7671 RG Vriesenveen.
Tel. 0546-561348.

Gezellige middag te Zwolle

Op 20 maart 1996 hadden we een zeer goed bezochte middag in het Party-uitgaanscentrum "De Blerton". Hoewel enigszins afgelegen hadden ruim 300 sobats met hun partners, mede door de bewegwijzering, dit eeuwenoude etablissement gevonden. De bijeenkomst was deze keer geheel in de Indische sfeer gehouden. De muziek werd verzorgd door de band "The Oriental Four", die voornamelijk krontjongliedjes speelde. Tussen de bedrijven door trad de Indonesische dansgroep "Rancak Nusantara" op met prachtig uitgevoerde Ballinese dansen in steeds weer andere traditionele kleding. De danseressen en de muziek oogsten veel succes, hetgeen tot uitdrukking kwam in het steeds weer oplaaiende applaus. Omdat op een Indische middag het eten niet mag ontbreken, hadden we gezorgd voor een "Warung Makaan" met Indische hapjes en kwee. Dit viel zeer in de smaak en de tent was dan ook snel uitverkocht. De middag werd afgesloten met de vanouds bekende verloting. Uit de opbrengst was af te lezen dat deze bij-

eenkomst zeer in de smaak viel.

Jaarvergadering

Op woensdag 24 april 1996 hielden we de jaarvergadering in café-restaurant "Wim Reimink" te Lemelerveld. We konden ons verheugen in een zeer goede opkomst. De voorzitter, Evert Vaartjes, vroeg de aanwezigen - na opening van de vergadering - een ogenblik stilte om staande die sobats te herdenken die ons in 1995 zijn overleden. Na afwerking van het huishoudelijk deel van de vergadering gaf de voorzitter het woord aan de heer H. Thiele, die mev. F. Zuidwegt, directeur van de Stichting Dienstverlening Veteranen, verving. De heer Thiele ging uitvoerig in op de werkwijze van de SDV inzake veteraansaken. Na zijn betoog waren er verschillende vragen, die over bepaalde zaken toch nog een vraag stelden. Na beantwoording van de vragen bedankte de voorzitter de heer Thiele voor zijn uiteenzetting en sloot tegen vijven de vergadering door een ieder wel thuis te wensen.

Algemeen

Het komt nog vaak voor dat zaken op verschillende adressen binnenkomen. Vooral bij overlijdensbrieven kan dit vervelende gevolgen hebben. Wij verzoeken u om overlijdensbrieven, adreswijzigingen, aanmeldingen en bedanken voor het lidmaatschap te zenden aan: Secretariaat VOMI Overijssel, p/a L. Jaspers Faijer, Almloseweg 80, 7671 RG Vriesenveen. Tel. 0546-561348. G.J. van der Sluis

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosselink,
Kronenburgsingel 785,
6831 GP Arnhem.
Tel. 026-3233328.

Regio Arnhem e.o.

Ondanks de beperkte ruimte die wij hebben in het K.T.O.M. Bronbeek, kunnen wij terugzien op een zeer geslaagd seizoen van onze woensdagmiddagen. Wij gaan de maanden juli en augustus met vakantie en wensen jullie af-

len een prettige tijd toe en hopen jullie in september allemaal gezond weer terug te zien.
Hopelijk is de renovatie van Bronbeek zover gereed, dat wij wat meer spelletjes of films kunnen organiseren.
Wie heeft nog ideeën voor deze middagen?
Geef het even aan ons door.
Wij wensen jullie allemaal een prettige vakantie en tot woensdag 11 september a.s.
Joke Gosselink

De vorige sobat.

Toen deze onder onze ogen kwam, misten we onze bijdrage aan het verenigingsnieuws. Nu moeten we ook eerlijk toegeven dat we voor sobat nr. 46 slechts een klein stukje hadden geschreven, omdat we het té druk hadden met allerlei voorbereidingen voor onze jaarbijeenkomst. Maar door een betreurenswaardig misverstand bleek dat artikelje niet dáár terechtgekomen te zijn waar het had moeten zijn. Ach, dat kan gebeuren.

Giro-chaos

Voor onze jaarbijeenkomst vonden we veel bijschrijvingen op onze girorekening plaats. Als adressering was kort maar krachtig "VOMI - Cuijk" gehanteerd en dat ging in 9 van de 10 keer zonder problemen. Maar in de tennaamstelling bij de Postbank komt deze afkorting niet voor, daar staat alles voluit geschreven. En iemand, die een klein beetje inzicht heeft, moet dan toch een link kunnen leggen: gironummer goed, plaatsnaam goed, maar die afkorting? Die komt toch overeen met de hoofdletters van de gehele tennaamstelling? Dan wordt er al wat meer inzicht bij de Postbank voor 15 miljoen mensen (minus de inzichtlozen) gevraagd. Gevolg: een aantal overschrijvingen werd geretourneerd naar de afzender met een groot rood stempel: kaart ongeldig, naam bevestigde stemt niet overeen. Natuurlijk hebben wij direct contact opgenomen met het girokantoor Den Haag, dat in een briefje met 6 taalfouten meldde dat de afkorting niet bekend was (waaronder krijgen we er dan wel een heleboel, die wel door de controle komen?), maar dat ze die nu ook in de tennaamstelling zullen opnemen.
De problemen zijn nu opgelost, althans bij ons. Vanaf deze plek waarschuwden we de andere verenigingen:

wees op uw hoede, voor ons allen is VOMI gemeengoed, maar voor de Postbank is (of hopelijk was) het een naam uit de binnenlanden van China.

De Jaarbijeenkomst

Voor deze Sobat zitten we op 26 april achter de machine, de kopij dient immers vóór 29 april bij de redactie binnen te zijn. Maar op het moment dat onze leden deze regels lezen, is het alweer ruim 1 maand geleden dat (gezien de aanmeldingen) zo'n 400 personen de Oranjekazerne op zaterdag 11 mei j.l. veroverden. Dan zijn we alweer druk doende over volgende bijeenkomsten, en zeker over de jaarbijeenkomst 1997. In onze statuten staat immers dat de afdeling Rivierenland op 23 april 1987 werd opgericht en dat moet natuurlijk een bijzondere happening worden. In de volgende Sobat zullen we uitvoerig verslag doen over 11 mei j.l., zeker voor die leden, die om de één of andere reden verhinderd waren of vergeten waren zich aan te melden.
Th.J. Koning

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens,
Chico Mendesstr. 67,
3573 AW Utrecht.
Tel. 030-2716895.

Bijeenkomst Kromhoutkazerne 27 april j.l.

Om 13.00 uur was de zaal van de korporaalskantine al bijna vol en de sfeer zat er meteen al in. We werden onthaald met koffie en een petit four gebakje en eer het half twee was hadden zo'n 200 personen zich gemeld. De voorzitter opende de bijeenkomst met ons allen welkom te heten en vroeg een ogenblik stilte voor hen die ons de laatste tijd weer ontvallen zijn. Ook aan de zieken werd gedacht en zij die dit gemeld hadden kregen na afloop een bloemstukje thuis. Ook aan het verzoek van de voorzitter, om nu eens te gaan staan en een applaus te geven voor de dames die mee gekomen zijn en de e.v.t. begeleiders.
Mevr. Francis Zuydweg met echtgenoot werd van harte welkom gebeten en aan haar werd de microfoon overhandigd.
Allereerst feliciteerde zij ons en ze

vond dit een stukje erkenning, met de onderscheiding van Victor Bridié. Zij was bij de uitreiking aanwezig geweest.

Er mochten vragen gesteld worden na afloop van haar betoog, maar eerst wilde ze duidelijk maken, dat er een verschil van mening was over het Veteranen Platform en de Stichting Dienstverlening Veteranen.

De meeste vragen betroffen meestal het Veteranen Platform.

Ze was nu vijf jaar bij de Dienst en het beleidsplan was: luisteren naar de veteranen. Er waren in het afgelopen jaar zo'n 20.000 telefoontjes binnen gekomen, waarvan er 6000 voor de S.D.V. bestemd waren, de rest betrof aanvragen van de veteranenpas. Nieuw was, dat ze een gespreksgroep wilde vormen met de echtgenoten van diverse veteranen om ook hen te betrekken bij diverse problemen. Totaal waren er 60.000 veteranenpassen uitgegeven. "Opmaat" werd alom gewaardeerd. 15.000 aanvragen voor Roermond. De spoorkaartjes werden een week van te voren verstuurd en de N.S. zorgt, dat er op de lange trajecten, tegen betaling, koffie te verkrijgen is.

De maatschappelijke erkenning van de veteranen in Nederland was niet te vergelijken met b.v. Engeland, maar over het geheel gezien, was het nog niet zo slecht.

Zij was al bij verschillende verenigingen van de VOMI geweest, a.o. Z.H.Z.; Z.H.N.; Brabant en Drenthe. Er is veel gedaan aan de erkenning van de Indië-veteranen.

Veteranendagen waren gerealiseerd, herdenkingen hadden veel belangstelling en gastvrijheid in de Kromhoutkazerne.

Applaus van de zaal en de vragen mochten komen.

1. De spoorkaartjes voor Roermond angedateerd?

Dit in verband met de drukte om dan b.v. een week eerder of later te gaan.

2. Het geld gestort voor de Stichting VRIENDEN van FRANS?

Tot f. 100,- wordt terug gestort, minder niet.

Antwoord: Er was ongeveer 4.000 gulden over en zij, die f. 75,- hadden overgemaakt, konden via haar een beroep doen op teruggave.

3. Ging over de rentzegels geplakt in de Indië-periode.

Een duidelijke onderwaardering, maar niet te achterhalen.

4. Dienstjaren boven de normale

dienstplicht gemaakt?

Het bekende antwoord, kosten voor de Overheid meer dan 100 miljoen. Verder werd de middag voortgezet met een hapje en een drankje en Hammondorgelmuziek. De loterij, met als inzet een dinerbon voor twee personen, had een goede afrek. Om ongeveer 17.00 uur kondigde de hofmeester, de heer van Hal, aan dat het voor hem de laatste keer was om hier bij te zijn in verband met een andere functie. Hij bood alle Oud-Militairen een presentje aan in de vorm van een mini-schroevendraaier. Daarna mochten we aan tafel voor de Javaanse rijstmaaltijd, die weer voortreffelijk was.

Wij hebben de heer van Hal toch uitgenodigd naar onze volgende bijeenkomst te komen, maar nu als gast van VOMI Utrecht en 't Gooi.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. J.J.C. Stramrood,
Binnenhof 36, 6715 DP Ede.
Tel. 0318-638160.

Eindelijk is het dan zover. Na de gehouden jaarvergadering van 16 april j.l. hebben we dan een penningmeester. Na negen jaar dit gedaan te hebben in combinatie met het secretarischap ben ik blij dat sobat H.W. van de Bospoort dit van mij over wil nemen. Nu bestaat het dagelijks bestuur dus uit drie personen.

Nog meer veranderingen in het bestuur zijn het bedanken van sobat Jan Hutzinger i.v.m. zijn ziekte en de uitbreiding van het bestuur met de sobats P.H.J. Holsbergen en R. Alblas, die zich beiden willen inzetten voor de Sociale Commissie in onze vereniging.

Het bestuur bestaat nu uit de volgende personen:

Voorzitter: H. van Gunst, Harderwijk.
Secretaris: J.J.C. Stramrood, Ede.
Penningm.: H.W. van de Bospoort, Ede.
Soc. Comm.: H.J. Riemsdijk, Vaassen.
Soc. Comm.: P.H.J. Holsbergen, Vaassen.
Soc. Comm.: R. Alblas, Lunteren.
Lid Alg. Bestuur: H. Groenendijk, Ermelo.
Lid Alg. Bestuur: G. Brink, 't Harde.
Jaap J.C. Stramrood

Zeeland

Secr. J. Kloet, Veldzichtweg 4,
4456 RN Lewedorp.
Tel. 0113-612391.

Onze secretaris, J. Kloet, heeft op 14 maart j.l. in het Oosterschelde Ziekenhuis te Goes een ingrijpende operatie ondergaan.

Bij het verschijnen van deze Sobat is hij inmiddels uit het ziekenhuis ontslagen en zal thuis weer tot verder herstel moeten komen.

Wij wensen hem een spoedig herstel toe en hopen dat hij binnen afzienbare tijd zijn werk voor de V.O.M.I. zal kunnen hervatten.

Zaterdag 2 maart j.l. hebben wij met een V.O.M.I.-stand gestaan op een Pasar Malam in St. Annaland. Hiertoe waren wij uitgenodigd door de plaatselijke muziekvereniging. Het was er erg druk en gezellig. Verschillende Oud-Indiëgangers hebben de stand bezocht, hetgeen heeft geresulteerd in de aanmelding van 5 nieuwe leden.

Dinsdag 19 maart is onze jaarvergadering weer gehouden in "Motel Goes". Evenals voorgaande jaren was er weer flinke belangstelling. Als gasten waren aanwezig: dhr. J. Dijkema, voorzitter V.O.M.I. Nederland, dhr. S. Lapré, R.M.W.O. met echtgenote, adviseur van de V.O.M.I., mevr. F. Zuidwegt, directeur van de Stichting Dienstverlening Veteranen, alsmede de Burgemeester van Goes, Drs. D.J. v.d. Zaag met echtgenote.

Na het welkom van onze afdelingsvoorzitter, dhr. F.J.F. Smoorenburg, heeft deze de in het vorig jaar en de eerste maanden van dit jaar overleden leden herdacht, waarna een minuut stilte werd gehouden.

Vervolgens bracht hij de groeten over van J. Kloet vanuit het ziekenhuis en wenste hem een voorspoedig herstel. Het afgelopen jaar heeft een spectaculaire ledenwinst gebracht hetgeen mede tot stand is gekomen door een succesvolle ledenwerfactie, die 137 nieuwe leden heeft opgebracht.

In mei-juni heeft een groep leden, e.v.t. met partner, van de afdeling Zeeland een bezoek gebracht aan Indonesië, waarbij ook alle Erevelden zijn bezocht en kransen gelegd. Terugziend in tevredenheid over deze taak, waarbij is geconstateerd dat de graven van onze kameraden in per-

fecte staat van onderhoud verkeren. We weten ook dat het voltallig personeel van de Erevelden zeer goed aanvoelden wat er in ons omringing tijdens de kransleggingen, aldus de voorzitter.

Smoorenburg deed een beroep op allen om, hetzij éénmalig hetzij blijvend, een donatie te doen aan de Oorlogsgravenstichting voor het bijzonder goede werk dat deze aan de graven van de gesneuvelden verrichten.

De kascontrolecommissie heeft het boekjaar 1995 goedgekeurd. De afdelingskas staat er gezond voor. Met dank aan de penningmeester en de controlecommissie.

Voorts hebben de heren Lapré en Dijkema nog een toespraak gehouden tot de aanwezigen.

Beiden wezen op de belangrijkheid van het lid worden van de V.O.M.I., om gezamenlijk sterker te staan voor het verkrijgen van de erkenning in brede zin van de Indiëveteranen en de ondersteuning van de oude dienststukkers die hulp behoeven.

Dhr. Lapré refereerde in zijn toespraak over de "Bersiap"-periode en de noodzaak van het zenden van troepen naar Indië.

Hierdoor zijn vele duizenden levens gespaard kunnen worden en de nodige hulp verleend aan de bevolking. De voorzitter dankte tenslotte de sprekers alsmede de Burgemeester van Goes voor diens volle medewerking bij het tot stand komen van de dankplaat in Goes.

Het ledental van de afdeling Zeeland bedraagt thans 438.

De jaarvergadering kreeg zijn afsluiting met het houden van een verloting en het nuttigen van een rijstmaaltijd.

Woensdag 20 maart is aan het monument voor de gevallen tegen het Stadhuis in Goes een gedenkplaat onthuld ter herdenking van de gesneuvelden in Indië, afkomstig uit de gemeente Goes.

Zie voor verslag elders in dit nummer. G.C. Meeuwse, 2e secr.

Hartelijk dank

Vanwege de grote hoeveelheid meelevende reactie's, in welke vorm dan ook, briefkaart, telefoongesprek, bloemetje, fruit en/of uw bezoek bij mijn verblijf in het Oosterschelde Ziekenhuis te Goes, wil ik u allen heel hartelijk dank zeggen voor uw

medeleven. Het heeft ons zeer goed gedaan.

Jan Kloet, secr. V.O.M.I. Zeeland

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma,
Liszstraat 117,
2551 TC Den Haag.
Tel. 070-3976413.

De bijeenkomsten in het seizoen 1995 en 1996 zijn weer geweest. De laatste was op 17 mei in Rijswijk, daar was de opkomst redelijk, maar gelet op het aantal leden dat wij hebben in Haaglanden hadden wij een grotere opkomst verwacht.

Wij hopen dat de tendens van een lagere opkomst bij onze bijeenkomsten zich niet voortzet, want de kosten, de prijzen van zaalhuur en koffie, stijgen maar steeds.

Als de leden een andere invulling wensen van de bijeenkomsten, dan vernemen wij dat gaarne, dan kunnen wij daar rekening mee houden. Als u dit leest is de jaarvergadering en de Normandië-reis verleden tijd en gaan we een rustiger periode tegemoet en hopelijk genieten van het mooie weer en de vakanties. Maar lang zal de rustige periode niet duren want de voorbereiding van ons tienjarig bestaan vergt veel organisatie.

Op 26 september hopen we op de Vliegbasis "Valkenburg" (bij Leiden) het 10-jarig bestaan te vieren van V.O.M.I. Zuid-Holland Noord.

De 10 jaar geleden genomen beslissing, om de afdeling Zuid-Holland te splitsen, blijkt een goede beslissing te zijn geweest, want om een vereniging van ruim 2000 leden te runnen is een te grote opgave.

Wij worden allemaal een dagje ouder en alles gaat niet meer zo soepel als voorheen.

U ontvangt nog nader bericht over het tijdstip, het programma en de te betalen kosten.

Als u zich nog niet hebt aangemeld voor deelname doe dit dan per omgaande aan onze secretaris, want de sluitingsdatum is onherroepelijk een week na het verschijnen van deze Sobat.

Uit het oogpunt van veiligheidsmaat-

regelen komt u zonder toegangsbevis niet op de Marine-vliegbasis.

Monumenten

Op 13 april hebben we een monument in Moerkapelle en op 17 april in Monster onthuld. Aanwezig waren nabestaanden en veel belangstellenden.

Een uitgebreid verslag van deze twee onthullingen en foto's staat elders in dit nummer van de Sobat.

Het blijkt steeds dat nabestaanden onze initiatieven, om te komen tot een gedenkteken voor hun dierbaren, hooft gelijk waarderen. Jammer dat gemeenten niet altijd begrijpen waarom wij ons inzetten voor onze gesneuvelde sobats.

Het kost soms veel overredingskracht, tijd en inzet om te komen tot een gedenkplaats en soms wil het niet lukken.

Maar we blijven volhouden. Wij vinden dat in iedere gemeente, waar een plaatsgenoot niet is teruggekeerd uit Indië, een gedenkteken moet komen.

Regiobijeenkomsten

Als u suggesties hebt voor de invulling van het programma voor de bijeenkomsten of anderszins voorstellen hebt, bericht dat dan aan onze secretaris.

In de regio Haaglanden, de grootste, hebben we nog steeds geen regioverteenwoordigers, dat kan toch niet. Sobats, waar blijven jullie, zoveel tijd kost dat niet. Onze secretaris wacht op jullie aanmelding hier voor.

Zuid-Holland Zuid

Secr. A.G. Geurink,
Oranjeaan 35,
3311 DH Dordrecht.
Tel. 078-6130180.

Ledenvergadering - gehouden 16 april 1996

Ruim 130 VOMI-leden kwamen naar "The Bridge" in Papendrecht waar de jaarlijkse ledenvergadering plaats vond. Nadat onze voorzitter, Ger de Jong, de vergadering had geopend en allen welkom heette, waarbij in het bijzonder de meegekomen dames, las hij de namen voor van de in 1995 en tot april 1996 overleden VOMI-leden in Zuid-Holland Zuid, waarna standde door de vergadering één minuut stilte werd gehouden.

Na het afhandelen van enige agendapunten, o.a. de herverkiezing van 2 bestuursleden, n.l. Jaap van Dijk en Aris van Stenis, volgde het jaarverslag boekjaar 1995 door onze 1e secr. Arnold Geurink, t.w.:

Op 9 januari 1995 werd in Zalencentrum "Rustburcht" te Rotterdam onze traditionele nieuwjaarsreceptie gehouden. Meer dan 350 leden met partners mochten we begroeten, alsmede bestuurders van aanverwante veteranenverenigingen. Deze opkomst was weer groter dan de voorgaande jaren en getuigt van de band die er in de loop der jaren is gegroeid tussen bestuur en leden.

Het ledenbestand bleef ondanks het verlies van leden toch schommelen rond de 1150 leden. In 1995 werden 6 contactmiddagen gehouden, o.a. in Giessenburg, Ridderkerk, Vlaardingen, Oud-Beijerland, Rotterdam (Ommoord) en Gouda.

Deze middagen werden goed bezocht en voldoen nog steeds aan de verwachtingen van de leden en het bestuur. Het aantal bijeenkomsten is teruggebracht van negen naar zes. Het organiseren ervan kost zeer veel tijd, vooral het zoeken naar een zinvolle invulling van een middag vergt tijd. We willen dat er een relatie blijft bestaan met ons diensttijdverleden in Indië. Het programma bestond uit het vertonen van dia- en video-opnamen van het huidige Indonesië met voor de veteranen herkenbare lokaties.

Ons bestuurslid Sociale Zaken, Jaap van Breugel, heeft weer vele leden, die met vragen zaten, bezocht en voor zover in zijn vermogen lag geholpen, geadviseerd en/of verwezen naar de juiste instanties. Ook zijn zieken, die ons bekend waren, bezocht en zij hebben een fruitmand of bloemetstuk ontvangen. Bij dit werk hebben we weer veel steun ondervonden van onze medewerkers in de regio. Zonder hen zou het bestuur haar taak niet voor 100% kunnen verrichten. In 1995 en tot heden zijn enige tientallen leden overleden. Hun namen zullen tijdens de algemene ledenvergadering worden genoemd en één minuut stilte in acht worden genomen. Bij de teraardebestelling of crematie van de overledenen hebben bestuursleden de VOMI vertegenwoordigd of hebben op andere wijze blijk van hun belangstelling gegeven. De VOMI Zuid-Holland Zuid is aanwezig geweest bij de dodenherdenking op 4 mei in Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht,

Hardinxveld-Giessendam en Roermond. In 1995 zijn we er in geslaagd een aantal monumenten of gedankplaten te realiseren voor onze in Indonesië en Nieuw-Guinea omgekomen makers.

Zo kwamen er dank zij inspanningen van bestuur en plaatselijke leden monumenten tot stand in 's-Gravendeel, Capelle a/d IJssel, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Gemeente Binnenmaas en Barendrecht. In Sliedrecht tenslotte waren we aanwezig bij de onthulling van een monument, dat dank zij de inspanning van onze bevriende organisatie, de Bond van Wapenbroeders, kon worden gerealiseerd.

Onderhandelingen over een monument zijn inmiddels afgerond in Oud-Beijerland, waar in september 1996 de onthulling zal plaatsvinden. Ook in Vlaardingen hebben Burgemeester en Wethouders de totstandkoming van een monument goedgekeurd. Gesprekken over uitbreiding van bestaande monumenten of nieuwe monumenten worden thans gevoerd met de gemeenten Vlist, Strijen, Rotterdam en Korndijk.

Een reünie werd in mei gehouden bij de Gentie in Vught en in september in Oirschot.

Een bestuursdelegatie is in 1995 aanwezig geweest bij de uittrekking van het Draaginsigne Gewonden aan onze leden J. Oosthoek in Bergschenhoek en S. Overkleef in Oud-Beijerland.

Een eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, ontvingen ons bestuurslid Hans Clasquin en ons lid L. de Jong, beiden uit Hendrik-Ido-Ambacht.

Het Nieuw-Guinea herinneringskruis werd uitgereikt aan onze leden M.A. Tempelaar te Ridderkerk, E.F. Meerdink te Dordrecht en Th. van Dijk te Goedereede. Het Ereteken voor Orde en Vrede werd uitgereikt aan ons lid L. Malawat te Ridderkerk.

Het bestuur kwam 13 keer in vergadering bijeen en het Dagelijks Bestuur was drie keer vertegenwoordigd bij de Algemene Ledenvergadering van VOMI-Nederland. Twee maal werd een landelijke voorzittersvergadering gehouden.

V.O.M.I. Nederland is in het boekjaar 1995 de 8000 leden gepasseerd, waarvan 1150 in Zuid-Holland Zuid. De VOMI is daarmee één van de grootste veteranenorganisaties in ons land. V.O.M.I. verzorgd de externe contac-

ten en tracht onze vereniging meer bekendheid te geven.

Hierna volgde een toelichting van onze penningmeester Arie van Stenis, omtrent het door hem gemaakte financiële verslag 1995 en begroting 1996. De financiële jaarstukken inclusief de begroting waren, voordat de vergadering begon, ter inzage beschikbaar gesteld. Blijkbaar liet de duidelijke toelichting van onze penningmeester weinig te wensen over en met handgeklap stemden de aanwezigen in met het door Arie van Stenis verrichte werk. Vervolgens werd een door de kascontrolecommissie opgestelde verklaring voorgelezen, waarmee de penningmeester en het bestuur gedechargeerd werden.

Als laatste gaf ons bestuurslid Sociale Zaken, Jaap van Breugel, een overzicht van de door hem en regio-vertegenwoordigers verrichte activiteiten.

Na de rondvraag sloot onze voorzitter de vergadering af en na een korte pauze werd de rest van de middag besteed met het kijken naar een dia-reportage, welke was samengesteld door ons lid Henk Harrewijn, die op zijn bekende sappige wijze de getoonde beelden op Sumatra voorzag van eigen belevenissen bij de Veldartillerie.

Omstreeks 17.00 uur kwam aan deze middag een eind en keerden allen huiswaarts.

H.C. Clasquin

Canada

sect. D. Wallinga,
12 Jeacres Str.
Bramalea,
Ontario, Canada
L6S 3K6.
Tel. (905)-457-8782.
Fax (905)-457-8929.

VOMI-BIJEENKOMST

De Vereniging Oud Militairen Indië-gangers, meer dan 10 jaar geleden opgericht in Nederland, had als gast bij haar lunch in de Harmony Hall van Holland Christian Homes in Brampton de Nederlandse Consul Generaal Paul Schellekens welke speciaal naar deze voorstad van Toronto gekomen was om aan de voormalige soldaat eerste klas Pieter

van Staveren het Mobilisatie Oorlogs Kruis op de revers te spelden.

Van Staveren, geboren op 7 juni 1928 was tijdens de oorlog in Overijssel actief in het ondergrondse verzet en nam direct na de oorlog vrijwillig dienst in het Nederlands leger waarna zijn regiment, 2-10 R.I. na enkele maanden training in Engeland reeds in december 1945 naar Malakka vertrok waar een zenuwelopende wachttijd begon, daar de Engelse bevelhebber in Batavia (Djakarta) het niet "verantwoordelijk" achtte de Nederlandse troepen binnen te laten.

Dit was voor Indonesië het begin van de "Bersiap"-periode waarbij honderden Nederlanders die jarenlang in Japanse interneringskampen getracht hadden in leven te blijven, uitgemoord werden door jonge nationalisten, leden van de "Badan Pemoeda Asin Raya" (Groot Aziatische Indonesische Jongeren Beweging). Deze ongeorganiseerde groepen maakten ook korte metten met eigen landgenoten die samenwerking zochten met Nederlanders en zelfs werden Japanse soldaten ruw uit de weg geruimd als zij het voor de Nederlandse kampbewoners opnamen.

"Lance-Corporal Pieter van Staveren werd later op Java ingedeeld bij 1-11 R.I. en vertrok naar Nederland in mei 1948. In 1951 emigreerde Pieter naar Canada waar hij als bush piloot werkte en in december 1953 in Thunder Bay trouwde met Helen, een Canadese. De Van Staverens woont in White River (Ont.) en hebben twee kinderen, Cindy en Richard. De secretaris van VOMI Canada, Donald Walinga, opende de bijeenkomst, verwelkomde de Nederlandse Consul Generaal en vroeg een minuut stilte voor de VOMI-leden die het afgelopen jaar overleden zijn: Henk Rientsma, Jack de Groen, Tom van den Berg en Johan Withoos. Na nieuwe leden geïntroduceerd te hebben; Chris van Leeuwen (Prinses Irene Brigade), Pieter den Boer (3-3 R.I.), Abraham Klein (7-Comp. AAT) en Johannes Gooyers (8 RVA-ACT), zei Walinga dat van "Canada 3000", twee retours naar Nederland ontvangen waren voor de verloting op de picknick van 17 juli in Rockwood.

De secretaris spoorde allen aan die nog niet in het bezit zijn van de Nederlandse "Veteranen-pas" deze alsnog aan te vragen. Niet alleen ontvingt men in Nederland met deze pas

Door de Nederlandse Consul General in Toronto, Paul Schellekens (L) werd op 24 april j.l. bij een V.O.M.I.-Canada bijeenkomst, het Mobilisatie Oorlogs Krus uitgereikt aan soldaat eerste klas Pieter van Staverden. Pieter was tijdens de oorlog lid van een ondergrondse verzetsgroep en vertrok als vrijwilliger, na een opleiding in Engeland, in december 1945 naar Malakka. Later ingedeeld bij 1-11-RI en deelgenomen aan de eerste politionele actie keerde hij terug naar Nederland in mei 1948. In 1951 emigreerde hij naar Canada. Foto: Wim van Duyn. ('47-'50 Terr. Verb. Afd. N-Sumatra).

bij reünies vrij vervoer, maar ook krijgt men dan automatisch de tijdschriften "OPMAAT" en "DE LEGER-

Het bestuur v.l.n.r. Gerard Ledderhof (1-42-RVA); Joop Huisman, Vice President (1-3 RI en 1-15 RI); Wim Wiersma, President (5-9-RI); Peter Vlietman (4-2-RI) en Donald Walinga, secretaris (5-9-RI). Foto: Wim van Duyn ('47-'50 Terr. Verb. Afd. N-Sumatra.)

KOERIER".

Na de lunch, verzorgt door Mieke Bosscher van de Flower Pot Catering, vertoende Harm Warman enkele video's, in bruikleen afgestaan door het Nederlandse Consulaat en introduceerde Annie Westerhof haar gedicht "Dear Canada". Anna (Johanna) is de vrouw van VOMI-lid Gerard Westerhof, voorheen als trompettist ingedeeld bij de 110 man sterke militaire Prins Bernhard-kapel. Donald Walinga besloot de bijeenkomst met nog te wijzen op de picknick in Augustus van de British Columbia VOMI-afdeling en de Hamilton en St. Catharines bijeenkomst in Canada op 12 juni. Voor reünies van de afdelingen Bowmanville-Oshawa en Orillia/Noord Ontario hoopt de secretaris in het komende nummer van het

VOMI-Canada tijdschrift SURAT-KHABAR de data te kunnen geven. In dit nummer komen ook meer bijzonderheden over de 7-December-reünie in Nederland.

Het bestuur van VOMI-Canada is als volgt: Wim Wiersma, President (5-9 R.I.), Joop Huisman, Vice-President (1-3 R.I. en 1-15 R.I.), Donald Walinga, secretaris (5-9 R.I.) en bestuursleden Gerard Ledderhof (1-42 RVA) en Peter Vlietman (4-2 R.I.). Het adres van de secretaris is: 12 Leacrest Street, Bramalea, Ont. L6S 3K6. Tel.: (905) 457-8782.

Fax (905) 457-8929.

Het VOMI-Canada ledenaantal staat nu op 251.

Wim van Duyn, 2510 9017, Kpl. Territoriale Verbindingsafdeling, Noord-Sumatra ('47-'50).

Veteranendag

Op zaterdag 6 juli 1996 wordt er in Dalen weer een landelijke Indië-Veteranendag gehouden voor alle militairen die in het voormalig Nederlands-Indië hebben gediend in de periode 1945-1950, zowel voor KL, KM, Klu, als voor de KNIL.

Dit jaar is er een accommodatie voor 3000 personen. Door zich vroegtijdig te hebben opgegeven en het bedrag á f 17,50 p.p. te hebben overgemaakt, is er voor deze 3000 personen een plaats in één van de tenten. De organisatie

biedt dan koffie met koek, een lunchpakket, drie consumpties en een naschotel aan.

Er is deze dag een optreden van het Muziekkorps van de Bereden Wapens uit Amersfoort; verder een Pasar Baroe in het centrum van het dorp, met onder meer optredens van acht Indische dansgroepen.

Dalen heeft een eigen NS-station, zodat het reizen per trein voor deze dag mogelijk is.

Voor diegenen die niet tot de 3000 per-

sonen behoren, is het toch wel mogelijk om het één en ander te kunnen meemaken.

De ontvangst in Dalen is van 09.00 tot 10.30 uur. Er zijn verschillende toespraken, een herdenking bij het monument, waar enkele sprekers het woord zullen voeren; een vlaggeparade en defilé langs het monument. Verder zijn er demonstraties van het 13e Bataljon Infanterie Luchtmobiel Regiment Stoottroepen.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het secretariaat van Stichting "Dametin", Schoolstraat 8, 7751 GJ te Dalen. Tel. 0524-551337.

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

Met herkenning begint erkenning!

Met meer leden meer kracht!

fonds
sociale
zorg

sociale
VOMI

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achtersuit van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50
V.O.M.I. stickers	f 1,00
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00
	portvrij
V.O.M.I. luxe sanalekers	f 7,50
V.O.M.I. sleutelhangers	f 8,00
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto.

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

**Leen van Eijk, Oost Kansalweg 12A, 2461 EP
Ter Aar, Tel. 0172 - 602705, Postgiro 6131844**

**Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
2461 VJ Ter Aar, Tel. 0172 - 602452**

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, bewaar ze en stuur ze naar **Mevrouw Jac. M. Holewijn, Alberdinck Thijmalaan 19, 2061 ES Bloemendaal, Tel. 023 - 5391920.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

INDIVIDUELE DOCH VERZORGDE REIZEN naar INDONESIAË

VOLGENS UW EIGEN REISWENSEN (PRIVACYTOURS ®)

Tallose mogelijkheden

WIJ KUNNEN OOK REIZEN SAMENSTELLEN VOOR INDIË-VETERANENGROEPINGEN (BASE TOURS)

Geïnteresseerd?

Geef telefonisch of schriftelijk uw wensen door voor een blijvend reisvoorstel plus kostenindicatie.

Uiteraard bent u ook van harte welkom op ons kantoor.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V.

(ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskinderdweg 2B-2D, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6196396

(zaterdag telefonisch niet bereikbaar).

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur; Zaterdag 09.00 - 12.00 uur

VETERANENPAS

Bij boeking van een AURORA-reis naar Indonesië zal aan de houder van een veteranenpas een bedrag aan "zakgeld" worden overhandigd. Bij alleen een vliegticket naar Indonesië is dit Rp. 50.000,- en bij een complete tour Rp. 150.000,-. Dit laatste zal echter pas in Indonesië worden overhandigd in verband met de betreffende in- en uitvoerbepalingen.

Bent u geïnteresseerd in deze reizen, geef ons dan telefonisch of schriftelijk uw wensen door.

Wij maken dan vrijblijvend een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, vervoerdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.

Registratie K.v.K. Amsterdam 147459